CELJSKI tednik

L. IX. ŠTEV. 42
CELJE
24. OKT. 1958
CENA 15 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

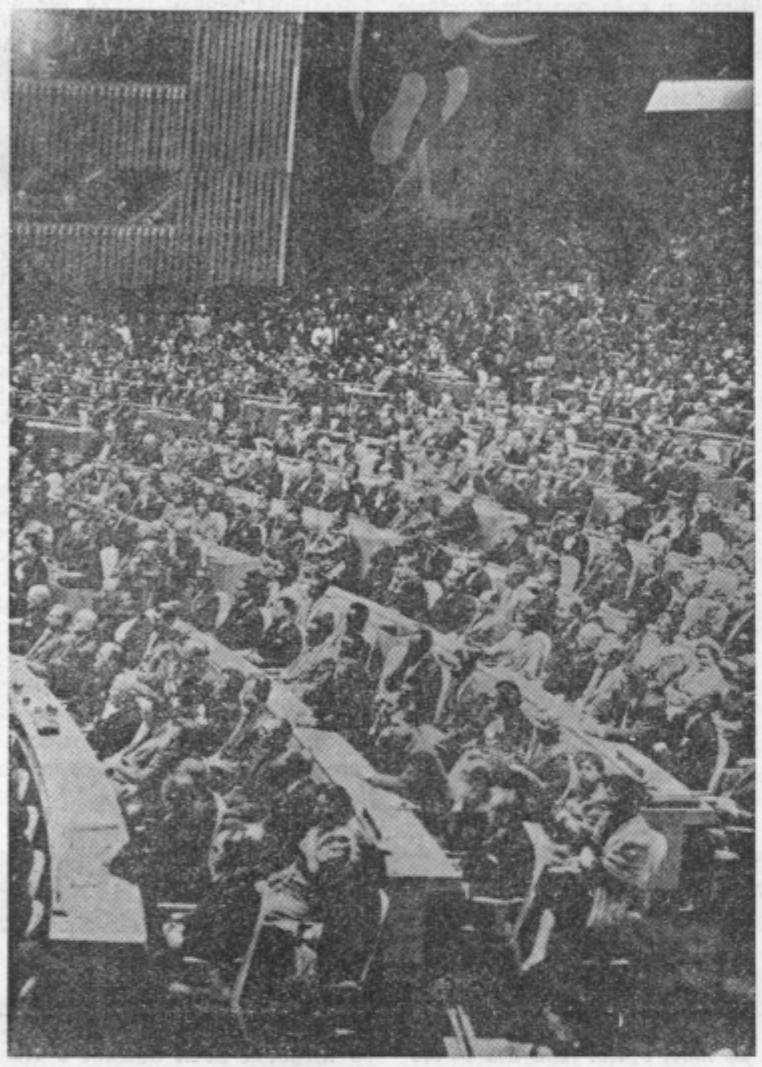

13 let preizkušenj in uspehov

Danes poteka polnih 13 let odkar so se v San Francisku zbrali predstavniki 46 držav in ustanovili Organizacijo Združenih narodov. V grozotah vojne krvaveče človeštvo si je oddahnilo v upanju, da je krvavih izkušenj čez mero dovolj za ustanovitev takega sožitja in sodelovanja, ki bo v prihodnje služilo le blagostanju in napredku.

Dasiravno današnja Organizacija Združenih narodov nima državnih oblik in ne razpolaga s predvidenimi oboroženimi oddelki čuvarjev varnosti in miru, je v preteklih 13 letih prehodila pot temeljitih preizkušenj in požela vrsto uspehov. Mimo vrste odborov, ki skrbijo za socialno, kulturno, zdravstveno, pravno in gospodarsko rast ter sodelovanje, je za današnji svet najpomembnejše delo Združenih narodov na področju očuvanja miru v svetu. Doslej se nobena mednarodna organizacija ni uspela postaviti po robu agresiji brez lastne oborožene nadmoči. Organizacija Združenih narodov je v nekaj primerih to uspela. Doslej so se vodile vojne do skrajnosti, dokler ena izmed držav ni zaprosila za milost. V teh trinajstih letih pa smo bili priče, da so se spopadi končali takoj v začetku še preden je mogel kdo ugibati, kdo bo zmagovalec in kar je najvažnejše, še preden se je tak lokalni spopad mogel razrasti v svetovni vojni požar. Koreja, Indonezija, Kašmir, Suez; to so bila »zrela žarišča novih svetovnih požarov«, toda z intervencijo Združenih narodov so bili ti boji ustavljeni in svet od primera do primera rešen novega klanja.

Ob raznih dogodkih, ko zaročlja orožje, ko spet začne teči kri, se miroljubno človeštvo ne ozira več k velikim silam, kaj bodo le-te storile, temveč so vse oči in vsa srca obrnjena k Organizaciji Združenih narodov in trepetajoč ugibajo ali bo to mednarodno telo sposobno prestati novo preizkušnjo in nadvladati položaj.

Organizacija Združenih narodov se je do danes skoraj za polovico povečala. Danes šteje že 81 držav članic. Naša država je ena izmed ustanoviteljic te svetovne organizacije. Od začetka do danes je Jugoslavija ena izmed najzvestejših članic OZN in uživa kljub svoji majhnosti v tem svetovnem »parlamentu« izredno velik ugled. Ta neomajna zvestoba Jugoslavije mednarodnemu sožitju in stvari miru pa je dostikrat trn v očeh raznim silam, ki bi želele tudi našo zemljo podvreči regionalnim vojaškim zvezam, katerih »javni« namen je obramba proti agresiji, so pa v resnici nevarna žarišča agresije. Zategadelj pogosto naletimo na nerazumevanje in politični pritisk tako z Vzhoda kot Zahoda. Nova gonja s strani vzhodnega bloka ima svoje vzroke tudi v tem, ker nočejo priznati, da je Jugoslavija lahko socialistična država brez prisotnosti v njihovem izrazito vojaškem taboru.

Če katera država v svetu nudi jasen in konkreten primer možnosti vsestranskega sodelovanja, potem je med temi Jugoslavija prav gotovo. Hkrati je primer Jugoslavije vzgleden tudi za vse male nerazvite narode, ko s svojo notranjo čvrstino in odločnostjo ter pravičnostjo na zunaj ohranjamo svojo neodvisnost in napredek.

Zato ob 13. obletnici ustanovitve Organizacije Združenih narodov, ko slavimo vsakoletni Dan združenih narodov, gledamo s trdno vero v prihodnost. Zaupanje v rast in moč te organizacije, ki želi ohraniti človeštvu mir in mu zagotoviti lepšo ter brezskrbnejšo bodočnost, je neizbežno potrebno. Kdor ne stori vsega, da bi Organizacija Združenih narodov bila čim trdnejša, kdor v kritičnih trenutkih dvomi in razglaša njeno nemoč, ta je pristaš kapitulantstva, je pripravljen igrati vlogo podrejenega, ali pa nima poštenih namenov držati se poglavitnih načel Organizacije združenih narodov.

Zato je današnji dan za nas praznik svetovnega bratstva, je praznik branilcev miru in napredka vsega človeštva, je praznik vseh, ki pošteno delajo in verujejo v srečnejšo prihodnost sveta. J. K.

Posvet predsednikov občinskih odborov SZDL v Celju

UTRJEVATI OSEBNO ODGOVORNOST IN SPREMLJATI IZPOLNITEV NALOG

KAJ SO POKAZALE ANKETE OSNOVNIH ORGANIZACIJ SZDL. — POLEG USPEHOV TUDI VRSTA POMANJKLJIVOSTI. — RAZDROBLJENE ODBORE BO TREBA ZDRUŽITI IN JIH KADROVSKO OKREPITI. — MNOGOKJE DELO SLONI NA RAMENIH ENIH IN ISTIH LJUDI. — VEČJA POMOČ OBČINSKIH ODBOROV SZDL. — IZBOLJŠATI METODE DELA IN VEČ STIKA S ČLANSTVOM. — OBČNI ZBORI OD 7. DO. 14. DECEMBRA.

Pred dnevi je bil v Celju posvet predsednikov občinskih odborov SZDL iz celjskega okraja, ki ga je vodil sekretar Okrajnega odbora SZDL tovariš **Stane Sotler.** Posvet je bil sklican predvsem z namenom, da bi izmenjali misli o delu v zvezi z anketami, ki jih morajo izdelati vse osnovne organizacije Socialistične zveze.

Delo pri izpolnjevanju anket je izredno važno. Na ta način se organizacije SZDL pripravljajo na bližnje občne zbore, proučujejo dosedanje metode in način dela z namenom da bi delo poživeli in še izboljšali, hkrati pa bodo ankete nudile občinskim in okrajnemu odboru SZDL dragocene podatke.

V nekaterih občinah so k analizam pristopili z vso resnostjo in bodo drugi teden že zaključili z delom. Najbolje so se izkazali v žalski občini, pa tudi na Kozjanskem, dokaj dobro še v šoštanjski in mozirski občini, medtem ko v drugih občinah, predvsem pa v bivši šmarski in rogaški občini temu delu niso posvetili dovolj pozornosti in zato so tudi uspehi nič kaj zadovoljivi.

V konjiški in mozirski občini bodo z analizami zaključili prihodnji teden, medtem ko bodo v Rogaški Slatini in Šmarju morali pohiteti, saj se nekateri odbori Socialistične zveze še niso sestali, kljub temu, da so te sestanke sklicali. Vse izgleda, da se v teh krajih občinska vodstva SZDL niso za to akcijo dovolj zalagala, ker na sestanke, ki so jih sklicali, ni bilo niti članov občinskih komisij, ki so bili dolžni nuditi pri tem osnovnim organizacijam tudi pomoč.

Vsekakor pa bodo ankete zaključene do konca tega meseca in do 10. novembra bodo občinska vodstva Socialistične zveze poslala zbirnike anket Okrajnemu odboru SZDL.

Ankete, ki so jih doslej izvršili v osnovnih organizacijah Socialistične zveze, so pokazale, da nekatere osnovne organizacije dobro delajo, da uspešno izpolnjujejo svoje politične poslanstvo, da obravnavajo konkretne in aktualne probleme, da se čuti njihov vpliv na vseh področjih družbenega dogajanja v njihovem kraju, itd. Vendar pa so ankete ugotovile tudi vrsto pomanjkljivosti v delu osnovnih organizacij Socialistične zveze, ki jih bodo morale organizacije čim prej odpraviti in izboljšati svoje delo.

V vaških organizacijah Socialistične zveze je čutiti, da so odbori preveč razdrobljeni in zaradi tega kadrovsko precej šibki, da največ funkcij v raznih organizacijah, odborih in društvih na vasi je združenih pri enih in istih ljudeh. Zato so nekateri ljudje preobremenjeni in ne zmorejo vsega, hkrati pa so izolirani, ker nimajo sodelavcev, da bi jim pomagali, da bi se delo bolj razmahnilo v širino. V tem pogledu je stanje veliko boljše v žalski občini, ker so že pred leti 47 razdrobljenih odborov združili v 19 močnejših. Tako so odbori dobili koristno področje dela, ki se ujema s področjem kmetijske zadruge ali krajevnega odbora, in boljši kadrovski sestav, kar je omogočilo tudi vsebinsko boljše delo. Po tem vzgledu naj bi zdru-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pohiteti bo treba s pisanjem kronik NOB

S PLENUMA OKRAJNEGA ODBORA ZVEZE BORCEV V CELJU

V ponedeljek je bil plenum Okrajnega odbora Zveze borcev v Celju. Po pozdravnem nagovoru je o zadnjih ukrepih Zveznega izvršnega sveta v zvezi z dvigom življenjskega standarda, nato pa o nekaterih zunanjepolitičnih problemih spregovoril sekretar OK ZKS tov. Franc Simonič. V drugem delu zasedanja so razpravljali o organizacijskih vprašanjih. Tako so sprejeli sklep, da naj bodo občni zbori osnovnih organizacij Zveze borcev na področju celjskega okraja od 15. novembra do konca letošnjega leta, konferenca občinskih odborov Zveze borcev pa v januarju prihodnjega leta. Zraven tega so odločili, da naj bi vse organizacije, ki se bavijo s pisanjem kronike NOB in življenjepisov padlih borcev izkoristili letošnjo zimsko sezono za dokončno ureditev tega gradiva. Ker je na celjskem področju nekaj neurejenih partizanskih grobov, je plenum Okrajnega odbora Zveze borcev priporočil občinskim organizacijam, da naj v naslednjih mesecih pripravijo vso tehnično dokumentacijo za ureditev grobov, nakar naj bi prihodnje leto pristopili k dokončni izvršitvi načrtov. Končno je plenum opozoril še na skrb, ki jo imajo ne le vse organizacije Zveze borcev, temveč družba kot celota za delo in življenje borcev ter za vzgojo otrok padlih junakov. -mb

Pri volitvah mislite na prihodnost vasi

RAZEN V ŠESTIH, SO VSE ZADRUGE V OKRAJU OPRAVILE OBČNE ZBORE — NA OBČNIH ZBORIH SO SPREJEMALI KANDIDATNE LISTE — ODLOČNO PREMALO MLADIH ZADRUŽNIKOV IN ŽENA MED KANDIDATI — POSKRBIMO, DA BODO VSAJ TI MLADI LJUDJE, KI KANDIDIRAJO, IZVOLJENI!

Priprave na volitve v zadružne svete so v celjskem okraju v glavnem končane. Izmed 71 zadrug, ki jih v okraju imamo, samo šest zadrug še ni opravilo predvolilnega občnega zbora. To so zadruge v Rogaški Slatini, Šmarju, Podsredi, Bočni, Novi Štifti in Ločah pri Poljčanah. Občni zbori niso bili izvedeni zato, ker je bila udeležba zadružnikov preveč pičla. Z udeležbo na občnih zborih ne moremo biti zadovoljni. Najboljšo udeležbo beležijo zadruge v Spodnji Savinjski dolini. Med tamošnjimi je bila najboljša udeležba v Taboru. Dobro udeležbo so zabeležili tudi v šoštanjski občini, razen v Velenju in deloma tudi v mozirski občini. Slaba udeležba na zborih je bila predvsem v Obsotelju in na Kozjanskem. Prav tako je med občinami, kjer so bile tehnične priprave slabo pripravljene, tudi celjska občina. V celjski občini je sicer politično delo dobro potekalo, tehnična plat pa je bila zelo slaba.

Na občnih zborih so zadružniki sprejemali perspektivne načrte. Na žalost povsod razprave o perspektivnih načrtih niso bile uspešne. Ponekod so sprejeli perspektivne načrte preveč ležerno, kot da se članov ne tičejo njihove vsebinske postavke. To je čudno, saj je vendar vsak pri glasovanju neposredno odločal tudi o svojem posestvu, o merah izboljšave proizvodnje itd. Toda obešati krivdo za tako mlačno razpravljanje o perspektivnem načrtu zgolj na pleča zadružnikov ni upravičena. Marsikje so krivi tudi vodilni uslužbenci in vodilni člani, ki niso znali razumljivo in na zanimiv način predočiti članstvu ves pomen in vsebino teh načrtov.

Razen v nekaterih zadrugah mozirske občine so na vseh občnih zborih sprejemali tudi kandidatne liste. Podrobnosti o sestavi kandidatnih list še ne vemo, eno pa je popolnoma jasno — spet so zapostavljali mlade ljudi. Tak odnos se lahko krepko maščuje v prihodnosti, ko mladi kadri na vasi ne bodo tako podrobno seznanjeni s problemi zadrug in kmetijskega gospodarstva sploh. V Galiciji so izjemoma mislili na prihodnost vasi, ko so med kandidate za 37 članski zadružni svet uvrstili 9 mladih zadružnikov. Medtem pa nekatere kandidatne liste sploh nimajo imen mladih ljudi ali pa zelo malo. Polititčne organizacije na vasi naj bi to napako popravile z agitacijo, da bodo vsaj ti, ki kandidirajo, zastopali mlado generacijo v zadružnih svetih.

POSVETOVANJE o problemih blagovnega prometa

Pred dnevi so se v prostorih Trgovinske zbornice sestali člani Okrajnega komiteja Zveze komunistov in predsedstva Trgovinske zbornice za celjski okraj. Na sestanku so proučili situacijo glede cen in zadnjih ukrepov Zveznega izvršnega sveta. Zraven tega so menili, da je nujna poživitev dela potrošniških svetov. Pri tem naj bi pomembno in zlasti usmerjevalno vlogo odigrala Trgovinska zbornica. Načet je bil tudi problem preskrbe z mesom in zadružnimi dogoni živine. Znano je namreč, da je bil celjski okraj prvi, ki je ukinil živinske sejme in uveljavil zadružne dogone. Temu zgledu bodo v najbližnji prihodnosti sledili še ostali okraji. Tako bo uvedena enotna politika glede preskrbe z mesom. V bodoče v celjskem okraju ne bodo več prirejali zadružnih dogonov za posamezne zadruge, temveč v večjih zadružnih središčih za več zadrug skupaj.

Ko so razpravljali o delu Trgovinske zbornice, so zlasti ugotovili skrb za vzgojo kadrov. Tako je zbornica organizirala tečaj za opravljanje izpitov za kvalificirane in visokokvalificirane delavce, nadalje sedem knjigovodskih tečajev ipd.

V razpravi so ugovili še pomanjkljivost v tem, da nekateri občinski ljudski odbori še doslej nimajo referentov za blagovni promet, ki bi kot neposredni operativci lahko veliko pomagali pri napredku blagovnega prometa. -lc

Pripombe k urbanističnemu načrtu mesta Celja

S SEJE SVETA ZA GRADNJE IN KOMUNALNE ZADEVE PRI OBČINSKEM LJUDSKEM ODBORU V CELJU

V osrednji točki dnevnega reda zadnje seje Sveta za gradnje in komunalne zadeve pri občinskem ljudskem odboru v Celju so bile pripombe k urbanističnemu načrtu mesta ob Savinji, ki ga je izdelal inž. Stermecki. Pripombe k temu načrtu so napisali inž. Kastelic, inž. Kerin ter tovariš Levstik — na seji pa jih je z nekaterimi svojimi mnenji in predlogi posredoval inž. V. Mlejnik.

Kar tiče celjskega železniškega vozlišča je projektant upošteval vse zahteve, ki jih je postavila železnica. Sicer pa se predlaga ureditev lokotovorne postaje med Cinkarno in Mariborsko cesto, torej blizu celjske industrije in mesta; odklanja pa varianto, po kateri naj bi lokotovorno postajo zgradili vzhodno od postaje, ker bi bil v tem primeru dostop možen le preko podvozov. V pripombah je hkrati rečeno, da naj bi kurilnico zgradili na koncu Cinkarne, blizu Creta. To je prav, saj bi tako mesto rešili nepotrebnega dima in smradu. Vse kaže, da je okoli podvozov še vrsta nerešenih vprašanj. Projektant sicer ugotavlja potrebo po podvozu južno od postaje, ne zanika pa še nujnosti podvoza za Teharsko cesto pri pošti. Ker bo zaradi visoke vode Voglajne novi most čez to reko ležal za 50 cm više od železniške postaje, se predvideva še dvig nivelitete železniške postaje. To pa bi ustrezalo še savinjski progi.

Glede savinjske železnice projektant predvideva dve možnosti — po prvi naj bi bila ta proga še v nadalje trasirana skozi mesto, po drugi pa bi jo naj speljali pod Miklavški hrib. V kolikor bi se odločili za traso skozi mesto, pa projektant in z njim vred še svet za gradnje in komunalne zadeve priporoča študijsko obdelavo nove proge pod Miklavškim hribom.

Posebno poglavje urbanistične rešitve železniškega vozlišča so industrijski tiri. Po načrtu naj bi se stari del celjske industrije še v nadalje posluževal sedanjih tirov, za novo pa naj bi uredili odcep v Teharjih, na levi strani Voglajne. Zraven vsega tega je predvidena še ločitev industrijskega dovoza v Cinkarno in k ostalim industrijskim tirom tako, da bi lahko pozneje vse te tire priključili na nove matičnjake v Teharjih.

In končno, po predlogu projektanta naj bi zgradili novo postajno poslopje južno od sedanjega.

V drugem delu pripomb k urbanističnemu načrtu mesta Celja je obdelan vodni režim. Ni naključje, da se strokovnjaki zavzemajo za točnejšo definicijo obrambe mesta pred poplavami površinskih in podtalnih vod. V tej zvezi se predlaga, da naj bi v bodoče skozi mesto tekla le regulirana Savinja in Voglajna, vse ostale vode pa bi zajeli in jih speljali zunaj Celja. Zelo zanimiv je tudi predlog glede kanalizacije in ureditve posebnih črpalnih naprav za primere poplav. Seveda, pa bo tudi ta predlog ostal le kot študijski primer.

Načrt oziroma pripombe k ureditvi vodnega režima opozarjajo še na nujno melioracijo zamočvirjenih površin. Zraven tega pa priporočajo, da naj se preskrba mesta s pitno vodo zagotovi iz Vitanja in šele nato iz Medloga. Načrt priporoča industriji ureditev lastnega vodovoda, prav tako pa še namestitev čistilnih naprav za odpadne vode. Zelo zanimiv in hvaležen hkrati je predlog, po katerem naj bi poleg umetnega kopališča uredili prostor za kopanje še v strugi Savinje.

Predlog za ureditev cestnega omrežja je v skladu z generalnim načrtom republiške uprave za ceste. Nerazčiščena pa so še mnenja glede trasiranja obodnih in tranzitnih cest. Kot vse kaže bodo tranzitne ceste speljane skozi mesto.

-mb

V Novem Velenju bo dovolj trgovin

Novo Velenje bo dobilo pravo podobo z zgraditvijo upravnega in kulturnega središča v jugovzhodnem delu. To središče naj bi bilo v glavnem dokončano do rudarskega praznika, 3. julija prihodnje leto. V tem delu bo poleg upravnega poslopja, kulturnega doma, delavskega kluba in drugih prostorov tudi bodoče trgovsko središče. V ta namen so predvideni trgovski lokali v 4 blokih. Enak blok pa je predviden tudi za razne obrti. V severozahodnem delu Novega Velenja pa že obstajata veleblagovnica in tržnica. Tako bo v prihodnjem letu v Novem Velenju na razpolago 1759 m² trgovskih lokalov, pri čemer pa niso všteti že obstoječi lokali v Starem Velenju, Stari vasi in pri Starem jašku. Zmogljivost vseh novih lokalov je namreč predvidena za 15.000 prebivalcev in bo zaradi tega nekaj lokalov do časa, ko bo na tem področju doseženo predvideno število prebivalcev, uporabljenih v druge namene. Za razporeditev trgovske mreže v Novem Velenju je izdelala Trgovinska zbornica za okraj Celje predlog, ki je bil pred dnevi dokončno sprejet na sestanku zainteresiranih predstavnikov v Velenju. Po tem predlogu se veleblagovnica in tržnica priključita trgovskemu podjetju »Bazen« Velenje. To podjetje pa ukine tri svoje dosedanje trgovine, in sicer: trgovino v Starem Velenju, v Stari vasi in pri Starem jašku. Poleg tega se ukine tudi prodajalna industrijskega blaga trgovskega podjetja »Rudar«. Tako ostane v severozahodnem delu Novega Velenja veleblagovnica in tržnica v sklopu trgovskega podjetja »Bazen«. S tem, ko bodo ukinjene ostale trgovine v tej bližini, se bo povečal promet v veleblagovnici in tržnici, ki sta doslej bili izkoriščeni le 40 do 50%. Tržnica še nima hladilnih naprav, čeprav so bili za to posebej narejeni trije hladilni prostori.

V središču Novega Velenja v jugovzhodnem delu bo v prvem bloku veleblagovnica, ki jo bo uredilo trgovsko podjetje »Velma«, kamor se bo preselilo iz Starega Velenja. V drugem bloku bo prodajalna konfekcije, čevljev, pohištva ter knjigarna in papirnica. Tretji blok v tej vrsti pa bo začasno uporabljen v druge namene. V manjšem bloku bodo urejene naslednje prodajalne: trafika, prodajalna sadja in zelenjave, špecerija, prodajalna kruha, mleka, mesa in bife. Vsi ti obrati bodo imeli poseben delovni čas, v glavnem non-stop, tako da si bo potrošnik lahko nabavil vsa potrebna živila. V sosednjem enakem bloku pa bodo urejeni obrtni obrati, kot n. pr. krojači, čevljarji, frizer, šivilja itd. Tako bodo v bodoče vse trgovine samo v Novem Velenju, to je na severozahodnem in jugovzhodnem delu. Trgovine bodo v novih, sodobno urejenih lokalih.

K. B.

Koga bomo dali v teharsko šolo

Šola za delavsko in družbeno upravljanje v Teharjih je organizirala v lanskem letu 20 različnih seminarjev (9 internih na šoli, 3 strokovne ter 8 seminarjev v raznih občinah). Skozi seminarje je šlo v tem času približno 500 ljudi. Dosedanje izkušnje so dokazale, da je šola povsem opravičila svoj obstoj. Vodstvo šole je sicer zadovoljno s svojimi uspehi, vendar se je bati, da se bodo tudi letos pojavljale podobne napake in pomanjkljivosti (predvsem pri odzivu podjetij in izboru kandidatov za seminarje), kot so se pojavljale v prejšnjih seminarjih.

Ko smo v teh dneh, ko so se ponovno odprla vrata teharske šole, obiskali ravnatelja tov. Marcijana, nam je precej zaskrbljujoče govoril o teh pomanjkljivostih. Po njegovem mnenju posamezna podjetja smatrajo to šolo predvsem kot izobraževalno, šolsko akcijo. V naših podjetjih je še vedno nekaj vodilnih ljudi, ki gledajo negativno na to šolo. Res pa je tudi, da se dostikrat kandidati, ki so absolvirali seminar teharske šole v podjetju ne obnesejo in so očitki, da je bil za takega kandidata denar brezhasno uporabljen, kar upravičljivi. Vendar taka podjetja tak neuspeh pripišejo lahko kar sebi, ker pri izboru kandidatov niso bila dovolj pozorna, **koga** so poslala na seminar. V okrožnici, ki jo je šola poslala podjetjem, je točno rečeno »za šolo izbirajte predvsem tiste kadre, ki imajo možnost razvoja in ki po svojih močeh največ prispevajo h krepitvi delavskega in družbenega upravljanja«. Seveda pa podjetja najraje pošljejo na seminar tistega člana, ki ga najlaže pogrešajo.

Resnici na ljubo pa je treba povedati, da imajo mnoga naša podjetja vendarle veliko razumevanje za izobrazbo svojih članov in pridno pošiljajo svoje ljudi na seminarje v Teharje. Tovarna emajlirane posode je bila v prejšnjih seminarjih vsekakor na prvem mestu, saj je dala prej 12 kandidatov, zdaj pa je za 4 seminarje v jesenskem terminu prijavila že 18 ljudi. K podjetjem, ki ne zamudijo nobenega seminarja, prištevamo Rudnik lignita Velenje, Tekstilno tovarno Prebold, Cinkarno Celje, Pesek Štore in še nekatera.

Izbiranje slušateljev za šolo so letos prevzeli občinski sindikalni sveti. Pri tej nalogi se je doslej najbolj izkazal Občinski sindikalni svet Žalec, ki je zainteresiral podjetja, da so poslala šoli celo 10 prijav več, kot je bilo predvideno. Ta sindikalni svet je tudi poslal kolektivno prijavo za svoje kandidate. Celjski obč. sindikalni svet pa sicer ni poslal kolektivne prijave, se je prav dobro pogovoril s podjetji, da so le-ta namesto rezerviranih 35 mest poslala preko 40 prijav.

Vodstvo šole tudi ugotavlja, da je bila med dosedanjimi prijavljenci vse premalo zastopana mladina in žene. Od 227 ljudi, ki so absolvirali doslej seminarje v teharski šoli, je bilo samo 35 žena in 28 mladincev. In končno naj podčrtamo še dejstvo, da je med dosedanjimi absolventi seminarjev bilo samo 55 članov ZK.

RAZŠIRJENA SEJA ObK ZK V ŽALCU

Dvigu življenjske ravni so namenjeni vsi ukrepi in napori naše družbe

Pred dnevi je bila v Žalcu razširjena seja Občinskega komiteja ZK, katere se je udeležil tudi zvezni ljudski poslanec tov. Franc Simonič. Sejo je otvoril sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Ivan Kovač, uvodni referat pa je podal predsednik žalske občine tovariš Ivan Rančigaj. Nato so udeleženci osvetlili posamezne dobre in slabe pojave v gospodarjenju in vsem družbenem dogajanju sploh.

Tov. Simonič, ki je tudi sodeloval v razpravi, je v začetku svojih izvajanj obravnaval konkretno problematiko v gospodarskih organizacijah na področju žalske občine, nato pa izčrpno orisal namen raznih gospodarskih ukrepov, ki so bili izdani v zadnjem času.

V razpravi o stanovanjskih skupnostih so menili, da je bilo že mnogo govora o tem, v fazo konkretnejšega dela pa je doslej zadeva prišla v samem Žalcu. Žalec kot največji in vsekakor tudi najbolj sklenjeno naseljeni kraj v občini bo v bližnji prihodnosti dobil pralnico, šivalnico in gospodinjski servis, nadalje bo tudi urerjena družbena prehrana v pravem pomenu te besede, poskrbeli pa bodo tudi za nadzor ne samo nad predšolsko, temveč tudi nad šoloobvezno mladino med onim časom, ko sta oba starša v službi. V ostalih krajih, posebno še na Polzeli, pa iščejo oblike in možnosti, da bi se mogli poslužiti raznih ugodnosti, ki jih že nudi Tovarna nogavic, tudi delavci in uslužbenci drugih gospodarskih organizacij, uradov in ustanov.

Za uspešno delo stanovanjskih skupnosti pa je eden izmed temeljnih pogojev sklenjena naseljenost in temu primeren način gradnje stanovanjskih zgradb. To ima za nujno posledico, da bo treba v bodoče omejevati in končno tudi popolnoma ukiniti individualno stanovanjsko gradnjo. Z dosedanjim načinom gradnje stanovanjskih hišic se ni le vse področje od Celja do Latkove vasi in še dalje spremenilo v eno samo dolgo vas, ampak so se tudi izdatki občine za komunalne naprave nesorazmerno povečali. Resno pa je tudi postalo vprašanje neracionalnega in pretiranega izkoriščanja kmetijskih površin za stavbne parcele.

Med zaključke seje pa spada tudi ugotovitev, da sami inšpekcijski organi, brez sodelovanja delavcev in uslužbencev, ne bodo mogli vršiti učinkovite kontrole nad vsem našim gospodarskim dogajanjem. V kolikor hočemo doseči večje uspehe, bo potrebna zavestna pomoč vsega našega delovnega ljudstva.

-šk-

Posvet predsednikov občinskih odborov SZDL v Celju

(Nadaljevanje s 1. strani)

čili vaške odbore tudi v drugih občinah povsod tam, kjer so za to ugodni pogoji.

Anketa je dalje pokazala, da nekatera občinska vodstva ne nudijo dovolj konkretne pomoči osnovnim organizacijam Socialistične zveze, same organizacije, ki so dokaj šibke, pa se večkrat ne znajdejo. Splošna ugotovitev je tudi, da so osnovne organizacije odločno premalo storile za dvig članstva in redno pobiranje članarine. Pomanjkljivost mnogih odborov je bila tudi v tem, da sestankov niso sklicevali dovolj pogosto, da niso imeli dovolj stikov z ljudmi, da jim niso pojasnjevali dovolj raznih ukrepov in nalog, da se niso znali približati človeku in utrjevati osebno odgovornost članov Socialistične zveze ter jim nalagati naloge. Še posebej velja to za mlade ljudi, ki bi se marsikje radi vključili, če bi v njih zlasti na vasi imeli več zaupanja in z njimi več delali.

Nič kaj razveseljiva ni tudi ugotovitev, da v mnogih osnovnih organizacijah SZDL še niso osvojili primerne metode in načina dela, zaradi česar delo najbolj šepa. To je opaziti tudi v nekaterih občinskih odborih Socialistične zveze. Gre namreč za to, da bi odbori morali bolj načrtno sestavljati akcijske programe, sprejeti konkretne naloge in za njihovo izvedbo tudi zadolžiti posamezne odbornike in člane. Zaradi slabe organizacije dela se tako pri nekaterih funkcije kopičijo, okrog nih je pa vedno več članov, ki stojijo ob strani. To slabost spremlja še ugotovitev, da konkretne sklepe, ki jih odbori sprejemajo, po navadi nihče ne spremlja, kako se izvajajo.

To je nekaj bežnih misli iz do sedaj sestavljenih anket v osnovnih organizacijah Socialistične zveze. Ugotovljene pomanjkljivosti bodo morale organizacije Socialistične zveze ob podpori občinskih odborov SZDL čim prej odpraviti. Občni zbori, ki bodo v celjskem okraju od 7. do 14. decembra, bodo prav gotovo potrdili, da so organizacije Socialistične zveze premagale slabosti in napravile odločno prelomnico v svojem delu.

-ma-

Nova številka »Nove proizvodnje«

Druga številka »Nove proizvodnje«, ki je pred kratkim izšla, je za slehernega gospodarstvenika in tehnika zelo zanimiva. »Nova proizvodnja« prinaša za naše gospodarstvo na splošno tako važno gradivo, da postaja ta naš strokovni časopis vse bolj potreben pripomoček našim gospodarskim organizacijam. Ker prinaša tudi kratke povzetke v tujih jezikih, si lahko vedno bolj utira pot tudi v druge države, kjer dostojno predstavlja naše uspehe in prizadevanja v gospodarstvu in tehniki. Vsekakor je vredno poseči po tej številki »Nove proizvodnje«.

pogled po svetu * pogled po svetu

Človek je prodrl 400 milj v sfere nad planetom, z brzino 5000 km je raketa, izstreljena s Cap Canaverala, zapustila zemeljsko gravitacijsko polje in imela dospeti na Mesec ali vsaj v bližino Meseca. To se sicer ni zgodilo, ameriški satelit »Pionir« se je vrnil v zemeljsko območje nekje nad Pacifikom. Ker gre tudi v znanosti za prestiž in še kako, so Rusi takoj izjavili, da imajo oni že zdaj naprave, ki omogočajo doseči Mesec in da jih bodo tudi preizkusili v kratkem. Kakšen napredek je omogočila uboga »kvintesenca prahu«, kakor imenuje človeka Shakespeare v Hamletu! Kljub vsemu napredku pa človek le počasi napreduje v smeri pametnega, boljšega sožitja na planetu, ki ga ima pod seboj.

Na Kitajskem so podaljšali sedemdnevno premirje še za 14 dni. Otoka Kvemoj in Macu sta se oddahnila, Čangkajšek pa je premirje izrabil za ojačanje posadk na teh svojih ofenzivnih točkah, potrebnih za izkrcevalno strategijo na celino. Angleži se močno prizadevajo, da bi Amerikanci pripravili k pameti starega nerealnega generala, da umakne svoje čete z obeh otokov in se s tem odstrani možnost tretjega svetovnega spopada. ZDA so zadnje čase podprle Formožane s 400 milijoni dolarjev in obljubile še dirigirane izstrelke Nike-Hercules. Nič se ne zmenijo za 29. protest, ki ga je LR Kitajska poslala ZDA zaradi kršenja teritorialnih voda in neba nad Kino po ameriških motorjih. Plebiscit na Kvemoju, je izjavil Eisenhower, bi bil brez koristi, saj ne gre za ljudsko voljo, marveč za prestiž, za moč, vpliv. Kitajska bi storila največjo napako, če bi presojala ameriško pripravljenost na pogajanja za znamenje šibkosti, tako pravijo nečimrni vojaški in politični možje v Ameriki. Videli bomo, kaj bo opravil Dulles na Formozi, kamor je odletel s papeškega pogreba v Rimu. Svetovna javnost je prepričana, da tudi ZDA ne želijo vojne, da se torej zavedajo, kje je rešitev. Oba otoka morata biti evakuirana in biti predana LR Kitajski.

Pomemben dogodek je potresel arabski svet. Tuniški predsednik Burgiba je pretrgal stike z ZAR in jo obtožil, da mu je indirektno stregla po življenju. Izjavil je, da vodi prozahodno politiko, ker ne prenese pritiska ZAR v Arabski ligi. Med Tunisom in ZAR je vladala napetost že nekaj časa. Burgiba ni odobraval vzhodne orientacije v ZAR, ZAR pa je očitala Tunisu, da premalo podpira alžirsko osvobodilno gibanje. Zdaj označujejo Burgibo kot novega Nuri el Saida, ki je izdal ne samo politiko arabske združitve, marveč tudi interese lastnega naroda. Alžirsko osvobodilno gibanje FLN bo verjento zaradi tega razkola v slabem položaju, čeprav Tunis zagotavlja, da odnosov do FLN ne spreminja, če se razhaja z ZAR. Vodja alžirske vlade v Egiptu je ponudil De Gaullu razgovore, kar tolmačijo francoski vladni krogi kot znamenje utrujenosti. De Gaulova politika v Alžiru žanje določene uspehe. Njegov ugled je večji, kot so sodili nekateri po njegovih dveh obiskih v Alžiru. Iz komiteja javne rešitve so se morali umakniti vojaki z generalom Massujem vred. Depolitizacija vojske je gotovo eden od pogojev za normalizacijo razmer, čeprav De Gaullova politika v Alžiru še ne pomeni popuščanja nasproti Alžircem. Burgiba pa je s svojim korakom v Arabski ligi pokazal, da si zamišlja rešitev alžirskega vprašanja tako, kakor se je rešilo tuniško vprašanje.

Ne razvozla se ciprski vozel. Angleški konservativci ne odstopijo od svoje politike, Grki pa so popustili toliko, da predlagajo neodvisnost Cipra v okviru Commonwealtha, sicer pa groze z izstopom iz NATO, to bi bila ena največjih demonstracij po vojni.

V Libanonu je zbral Karame kompromisno vlado, ki naj bi pomirila deželo. Vprašanje je, če je na tem vročem delu sveta koalicijska vlada zmožna delati in živeti.

Pretekli teden je v Evropi oživel spet problem nemške združitve. Prišlo je do sestanka med Adenauerjem in Smirnopim, sovjetskim ambasadorjem. Stvar se ni premaknila niti za palec. Zahodna Nemčija ne prizna Vzhodne kot enakopravne državne partnerice. SZ pa mimo tega naslova sploh ne gre. Nemški parlament je nedavno ponovno sklenil, da bo iskal vse možnosti za pogajanja, vse možnosti, ki si jih je možno misliti (alle nur denkbare Wege), odklanjal pa bo pogajanja med obema nemškima »Teilstaate«. Torej zaprta vrata tu in tam, svet pa na ta način ne bo prišel do miru.

Nemško ošabnost razodevajo tudi v Avstriji. Celo »Manchester Guardian« je pisal, da se tu obnavlja nemški nacionalni šovinizem in da je Avstrija hitro pozabila, da je Koroško dobila pod pogojem, če prizna dvojezičnost. Šolska politika v Avstriji da je preizkus realizma avstrijskih politikov. Vse kaže, da tega realizma ni. Res je, nemški narod je velik narod, majhen pa po svojem odnosu do drugih narodov, ker dobesedno verjame v svojo oholo himno »Nemčija čez vse«.

Našo zunanjo politiko je ponovno očrtal predsednik države Tito v Zenici. Jugoslavija ima svoj glas v svetu, je proti vojni, je za pravice kolonialnih narodov, je pa tudi proti iredentizmu, ki so ga šovinisti izrabljali za protiljudske koristi, za ustvarjanje nemirov in vojne nevarnosti. Smo za politiko sodelovanja med narodi in mirnega sožitja. To nekaterim ni všeč, je dejal Tito, toda mi tako mislimo in tako bomo delali tudi v bodoče.

T. O.

Pod narekovajem

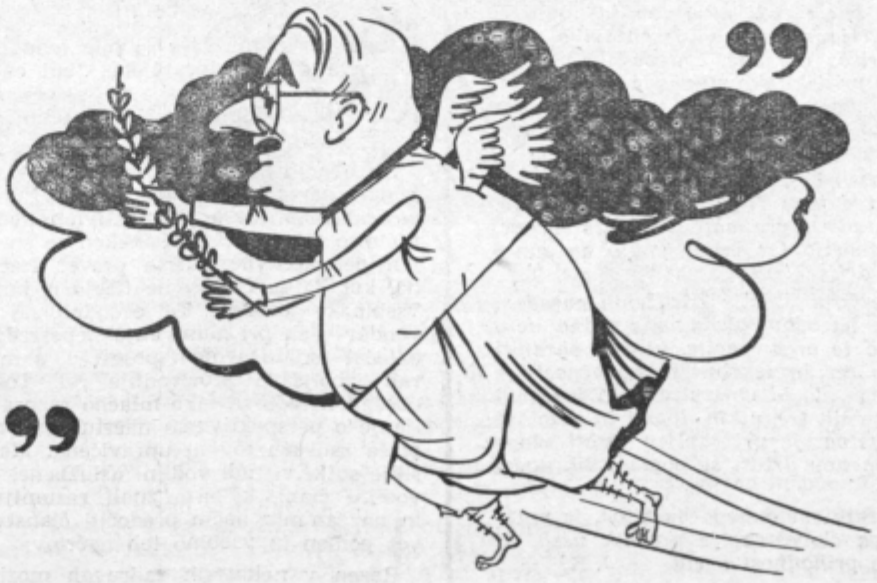

DULLES IN MIR ZA DALJNI VZHOD

ta teden * ta teden * ta teden

KOVANJE ŽELEZA NA TUJEM OGNJU...

Povišanje cen nekaterim potrošnim artiklom (sladkor, moka, tobak) ima svoje opravičljive razloge, kot nadomestilo za povečanje izdatkov pa so bili izdani ustrezni ukrepi o povišanju plač in pokojnin. Na žalost pa so nekateri, na srečo le redki, izkoristili to dejstvo, da vtaknejo svoje železo v tuj ogenj. Konkretno:

Cena krušni moki se je dvignila za 4 dinarje. Cena kruhu se je v Celju zavoljo tega dvignila za 2 dinarja. Do tu je vse v redu, saj konkretno v Celju pri današnji ceni kruha pekarne ne dosegajo odobrene višine zaslužka za pekarske usluge, ki predvideva 13 din pri kilogramu. Nekatera gostinska podjetja so na osnovi podražitve takoj povišala cene kruhu. (Restavracija Pošta, gostilna Vovk in »Branibor«.) Kos kruha so po novem zaračunali po 6 dinarjev. Torej zaradi 2 dinarjev podražitve 12 dinarjev več pri kilogramu, če normalno razrežemo štruco na 14 kosov. Pri »Braniboru«, kjer do dneva podražitve niso zaračunali kruha abonentom, so takoj uvedli tudi plačilo kruha. Sicer je normalno, da bi pri »Braniboru« morali uvesti ta način kot ga imajo povsod. Toda zakaj ravno s 1. oktobrom? Zato, da bi prevalili krivdo na druga ramena?

GOSPODARSKA UGANKA

Ojej, ali ni šlo nekaj v zrak?

V Žalcu so nekatera gostišča povišala ceno kavi od 35 na 40 dinarjev. Zaradi večje cene sladkorja v žlički? V Celju je po mnenju »kofetarjev« takoj padla kvaliteta kave. V Slovenskih Konjicah je višja cena moke, sladkorja in tobaka vplivala na cene v brivnici za 5 din pri britju in striženju, v klavnici pa na cene mesa. V Štorah so v pekarni podražili žemlje za en dinar. Žemlje bi po dogovoru v Celju morale tehtati po novem 6 dkg namesto prejšnjih 4,5 dkg. Zato je bila povišana cena od 4 na 5 dinarjev. Na tržni inšpekciji pa vedo povedati, da so pri tehtanju žemelj v mesnici pri Magistratu ugotovili 2 do 3 dkg manj pri petih komadih. Tudi pri žemljah iz peči Delavske pekarne pridejo v prodajo žemlje, ki imajo raje manj, kakor pa preveč teže.

V trgovinah se je podražilo le bučno olje. Cene je dvignila tovarna v Slov. Bistrici. Res je, da tovarna ni prekoračila cene, ki je bila v veljavi 31. decembra 1957, toda zakaj so ravno ob podražitvi z dne 30. septembra letos korigirali spomladansko pocenitev?

HITRA INTERVENCIJA JE RAHLO ZBISTRILA VODO...

Okrajni svet za blagovni promet je v sodelovanju s političnimi in oblastvenimi organi tokrat naglo interveniral. Izšel je odlok, ki je »zacementiral« cene z dne 31. oktobra in ves ta pohod cen navzgor se je končal z umikom na stare položaje (razen pri olju, ki ga pa do razjasnitve problema trgovska podjetja ne smejo prodajati niti kupovati). Kontrola cen je tokrat čvrsto posegla vmes. Svet za blagovni promet je sprejel vrsto sklepov, ki naj v kali zadušijo vsak poskus nezakonitega dviganja cen. Vsako zvišanje bo kaznovano, o neizogibnih primerih pa bo razpravljal pristojni organ. Potrošnikom je spričo tega seveda takoj lažje pri srcu, kajti slabe izkušnje iz preteklosti so jim v prvih dneh vcepile bojazen pred potuhnjenim kipenjem cen v senci odlokov v državnem merilu.

DROBNE ŠPEKULACIJE NA TRŽNICI — KAJ JE Z INTERVENCIJO?

Posluh je izdal tudi prodajalce na trgu na drobno. Slabotna intervencija s strani socialističnih organizacij prve dni ni mogla zadržati rastočih cen na tržnici. Zlasti so poskočile cene jajcem. Zanimiva je tudi reakcija na sklep, da morajo na tržnici obveljati cene z 30. septembra. V celoti je to sicer nemogoče, zlasti ne pri zimskem sadju, ki ima vedno višjo ceno. »Čebularice« so na primer pritiskale na tržno inšpekcijo, češ da je cena čebuli z 80 din prenizka. Inšpekcija je vztrajala pri omenjenih cenah, pa so prodajalke skušale stvar izravnati s priznanjem, da so sicer tržnemu inšpektorju govorile o ceni 80 dinarjev, v resnici pa so čebulo prodajale dražje. Ker inšpekcijski organ le ni popustil, so drugi dan prinesle čebulo po 80 din, toda tokrat ne več v kitah.

Ukrep, da morajo imeti vsi kmetijski in vrtnarski proizvodi označene cene na tržnih stojnicah, je sicer delno onemogočil navijanje cen. Nekaj bo pripomogel tudi centralni cenik, ki bo te dni postavljen na tržnico, toda glavni delež naj bi le opravila intervencija zadružnega in državnega sektorja.

Na žalost na celjskem trgu razen celjske Vrtnarske šole, Ekonomije Lava in celjske kmetijske zadruge ne najdemo drugih socialističnih kmetijskih organizacij. Pa tudi pri omenjenih treh ni vedno intervencija uspešna. Dostikrat nimajo dovolj blaga, pogosto je blago slabo, slabše kot pri zasebnih prodajalcih. Gospodinje pa ne gledajo samo na cene, temveč tudi na kvaliteto. Dolžnost zadružnih in državnih prodajaln pa bi bila, da vplivajo na cene in na kvaliteto.

Za ilustracijo tale dogodek. Te dni so bila jajca pri kmeticah po 23 din. Z nabavo zadostnih količin na Hrvatskem je »Agropromet« interveniral z jajci po 21 din. Toda prodajlec na tržnici je jajca prodal dvem slaščičarjem (kljub prepovedi, ki določa, da smejo kupci na veliko priti šele po 10. uri). Rezultat je bil, da so gospodinje morale spet h kmeticam, ki so se lahko na tihem muzale na tako »intervencijo«. Številne »jajčarice« prodajajo jajca dandanes po vežah in skrih ulicah (organi Ljudske milice bi tu morali uspešneje poseči vmes). Toda zakaj? Zato ker je povpraševanje večje od ponudbe, ker socialistična intervencija ni dovolj močna.

Potrditi pa je treba, da celjski kmetijski podjetji in zadruga vendar pozitivno vplivajo na politiko cen, toda v tem sestavku dajem prednost kritični besedi.

NIKAR SI NE DELAJMO UTVAR, DA JE ZDAJ VSE V REDU...

Naj vas te vrstice ne zavajajo v prepričanje, da je zdaj vse v najlepšem redu in da armada inšpektorjev bdi nad varnostjo naših potrošniških žepov. Spet moram reči, na žalost... Na žalost se bodo našli ljudje, ki bodo poskušali »navrtati« denarnice potrošnikom na zvitejši način, ko na zunaj ne bo prav nič opaziti.

Recimo, da bo strah pred mandatnim kaznovanjem res »zacementiral« cene. Kaj pa vrednost artiklov?

Tu tiči nova nevarnost. Zlasti se je treba bati poizkusov, da bi gostinska podjetja mahala abonentom pred očmi s starimi ceniki, s krožnikov pa bi pobegnil dobršen del kalorij. Zgodi se vam lahko, da ste pred mesecem jedli zabeljene špagete, jutri pa vam jih bodo samo posolili. Menu bo ostal in cena tudi. Dandanes ima skoraj vsako gospodinjstvo decimalno tehtnico. Kaj, ko bi včasih položili nanjo tudi kruh? Lahko se zgodi, da boste dobili veliko tanjše kose kruha. Pogostejši obiski sanitarne inšpekcije po gostiščih bi bili vsekakor zelo zaželeni.

Toda ne glejmo samo po gostiščih, tržnici in špecerijah. Kaj pa manufakture, trgovine z metrskim blagom, konfekcijo, obutvijo itd. Tudi tu veljajo isti predpis — zacementirane cene. Okrajni ljudski odbor je občinam priporočal celo to, da naj raje v primerih nujnosti popustijo pri dajatvah, kot da bi dovoljevale povišanja. Pri živilskih predmetih je kontrola potrošnikov pogostejša, je vsakdanja. Toda ali ni nenormalno, če so pred mesecem tri celjske trgovine imele popolnoma enake žepne robce v razponu cen od 110, preko 120 do 160 din. Potrošnik, ki bo signaliziral take anomalije tržni inšpekciji, je lahko preprrican, da se bo v takem primeru tudi zacementirana cena dala odklepati.

Torej potrošniki so sami pred sabo odgovorni za uspešno kontrolo cen. Tudi če gre samo za dinar, ki sam zase kot plačilna enota zelo malo pomeni. Čvrsto se moramo zavedati — dinar do dinar višji standard. Korak do tržnega inšpektorja, telefonsko sporočilo ali pa pismo v nabiralnik, kadar čutite, da vam načenja nekdo žep. Za vsak dinar se izplača.

OB ROBU ŠE BESEDA O KVASU V CENAH MOŠTU...

Neki kmet v Konjicah je udaril po mizi, ko mu je natakarica sporočila ceno za 2 dcl mošta.

— Kaj, je zarohnel. Po dve sto ga imate, jaz pa sem ga dal po petdeset?

Posezimo torej v ta obrobni problem potrošnikovega žepa. Mošt sicer ni neizbežen na področju standarda, toda tudi luksus ni.

Navajeni smo, da do določenega časa, ko sok sladkih vinskih trt uradno postane vino, pijemo mošt. Do objave uradnih cen so kmetje in drugi pridelovalci prodajali mošt sicer dražje kot danes. Tudi vinogradniki pretiravajo. Toda nad petdeset dinarjev za liter je malokdo dobil. Toda medtem ko so kvasne glivice delovale v moštu, so delovale glivice tudi v cenah. Zadruge, preko katerih poteka odkup, so pribile svojo maržo. Spet na žalost v večini primerih v odstotku, ki je določen za proizvodno udeležbo (vkletenje, šolanje pijače itd.). Okoli 10 dinarjev po litru je torej pribila zadruga, kar sicer ni ravno pretirano. Mošt je prevzelo grosistično podjetje. Pot pelje vinski mošt skozi ta podjetja in pride do maloprodajne mreže s ceno od 90 do 110 din, odvisno od sladkorne stopnje in sorte. Toda kako konkretno pridejo celjska gostinska podjetja do cene, ki se giblje od 160 do 200 dinarjev. Skoraj bi nasedel pri poizvedovanju.

25 dinarjev trošarine.
30 % prometnega davka.
12 dinarjev kala.

To so bili argumenti gostilničarjev (tudi Gostinske zbornice) s katerimi so opravičevali te cene. Samo moj notranji neverni Tomaž je bil tisti, ki me je vzpodbudil, da sem vprašal na upravi za dohodke, če je le-ta za mošt zares predpisala te dajatve. In kaj sem zvedel? Do danes še ni bil izvršen popis novih zalog letošnjega pridelka in spričo tega dejstva tudi o dajatvah kot je prometni davek in trošarina ne more biti govora.

Tako v Celju in podobno bo tudi drugje, razen v žalski in vojniški občini, kjer so te dajatve uvedli že s 1. oktobrom. Te dajatve pa so pobirale tudi nekatere druge občine v Sloveniji, tako da je zdaj res težko dognati, v katerih gostiščih so cene neupravičeno navili, kajti mošt prihaja v njihove kleti res iz vseh vetrov. Eno pa drži, da so nekateri mastno zaslužili.

J. Kr.

Dinar po dinar — višji standard

SAMI ZAKRPAJMO LUKNJE V POTROŠNIŠKEM ŽEPU

Vprašanje vsakodnevnih cen najosnovnejšim potrošnim artiklom neposredno zadeva slehernega med nami. Ta navidezno drobni problem je v resnici začetna točka na merilnem traku življenjskega standarda delovnih ljudi. Vsakodnevni primeri kažejo, da odgovorni ljudje v blagovnem prometu, pravzaprav njih manjši del, še niso rešeni nesocialističnih pojmov poslovanja, hkrati pa se potrošniki sami še ne zavedajo svojih pravic in ne poznajo vseh možnosti boja proti vsem napakam in si dostikrat prepohlevno pustijo navrtati žepe.

Namen tega sestavka je: opozoriti na nekatere pojave, ki živo zadevajo ob Ahilovo peto vsakdanjega življenja:

Uspehi in težave libojskih rudarjev

Preteklo nedeljo so imeli libojski rudarji sindikalni občni zbor. Vsa poročila so v glavnem obravnavala gospodarsko problematiko podjetja, stanovanjsko in prehranbeno vprašanje rudarjev, kulturo in prosveto, o standardu, o delovni storilnosti, higienskotehnični zaščiti delavcev in podobnem. Tudi v razpravi je bilo o tem največ govora.

POLLETNI NAČRT PRESEGLI 4,5 %

Direktor rudnika inž. Valentin Gostiša je pohvalil delovni kolektiv in tehnično vodstvo libojskega jamskega obrata. Kljub težkim jamskim prilikam, ki so prevladovale v prvem polletju, je kolektiv v celoti izpolnil osnovni proizvodni plan in ga celo presegel za 4,5%. To je lep uspeh, če se upoštevajo vse težkoče, s katerimi se je moral obrat boriti. Največje težave še sedaj predstavlja stalno menjavanje delavcev. Odhod delovne sile je bil vedno večji kot pa prihod in se je zaradi tega stalež delavcev vedno manjšal. Fluktuaciji delovne sile so bili v glavnem krivi težki delovni pogoji v jami v največji meri pa neresnične in neosnovane govorice (tudi nekaterih funkcionarjev z občine), da je življenska doba libojskega premogovnika zelo mala. Tovariš direktor je poudaril, da so take in podobne govorice popolnoma neresnične, da pa so široke perspektive za razvoj ob nekaterih izboljšavah, mehanizaciji in preorientaciji proizvodnje. V bodoče je v načrtu tehnična preusmeritev proizvodnje, da bo delovna sila, ki je na razpolago, izkoriščena tako, da bodo doseženi čim večji učinki. Napravljeni so že načrti za moreb.ni nov postopek v načinu odkopavanja. S smotrnim razporejevanjem investicij se bo življenjska doba rudnika podaljšala tudi za potomce naših rudarjev, da ne bodo njihovi sinovi odhajali iskat zaposlitve v druge panoge industrije.

TEŽAVE S PLASIRANJEM PREMOGA

Za kratko dobo v prvem polletju je bil trg nasičen s premogom. Zato so bile težave s plasiranjem premoga. Sedaj je to urejeno in ni bojazni za možnost neuspeha v prodaji. Za drugo leto pa bo treba kvaliteto premogu izboljšati z ukrepi na seperaciji ter s prehodom na odkopavanje boljših slojev v jami. Glede tega je urejeno že vse; v kratki dobi bodo novi sloji pripravljeni za odkopavanje.

ZA BODOČNOST NI BOJAZNI

Zaloge za bodočnost so znatne in ni bojazni, da bi bil rudnik prehitro izčrpan. Že lansko leto so raziskovali teren na produktivnem področju Kasez. Sedaj bodo z raziskavo nadaljevali na področju Grič in Megojnic. Za drugo leto pa je zagotovljeno, da bodo raziskave nadaljevali z globinskimi vrtinami. kajti treba bo prevrtati do dna kadunje.

Letošnje leto je bila zgrajena nova mehanična delavnica na obratu Liboje, izvedeno dvojno napajanje z električno energijo in zgrajen nov stanovanjski blok na Mirozanu. Za drugo leto pa je predvidena zgraditev še enega napajanja električne energije z 20 tisoč volti, tako bo praktično nemogoče, da bi rudnik ostal brez energije ob primeru elementarnih nesreč. Napravljeni so tudi načrti za preureditev in razširjenje kopalnice, dela pa se bodo začela spomladi.

DOTACIJA OBČINE IN OKRAJA

Občni zbor je v imenu občinskega in okrajnega sindikalnega sveta pozdravil tudi tov. Alojz Selan. Sekretar občinskega komiteja ZKJ Žalec tov. Ivan Kovač pa je v svojem govoru med drugim omenil storilnost zabukovških in libojskih rudarjev, ki se stalno dviga, vendar so rudniku potrebne dotacije, ki jih daje občina. Ta se je že odpovedala tistemu, kar bi morala od rudnika dobiti. Če bo potrebno, bo moral isto storiti tudi okraj in republika, da bi rudarjem zagotovili 100% plače. Pokreniti je treba vse, da se odpravijo notranje napake, storiti vse karkoli je kje možno, da se stanje v podjetju popravi.

S PLENUMA OBČINSKEGA ODBORA ZVEZE BORCEV V CELJU

Letne konference organizacij Zveze borcev letos v širšem obsegu

RAZPRAVLJAJO NAJ TUDI O VPRAŠANJU CEN — VEČ PREVIDNOSTI PRI POSTAVLJANJU BORCEV NA ODGOVORNEJŠE POLOŽAJE — TUDI PRI DODELJEVANJU POMOČI PARTIZANSKIM OTROKOM JE POTREBNA ŠTEDNJA — RAZPRAVA O PRIPRAVAH NA »DAN MRTVIH«

V ponedeljek je bil v Celju plenum Občinskega odbora Zveze borcev za celjsko občino. Uvodoma je predsednik OO ZB tov. Loštrk podal poročilo o političnem položaju v svetu in domovini, nato pa so razpravljali o najvažnejših problemih. Med drugim so se pogovorili o vprašanju stabilizacije cen in sklenili, da naj tudi organizacije Zveze borcev razpravljajo o teh problemih in sodelujejo pri množični kontroli cen.

Nadalje so na plenumu razpravljali tudi o stanovanjskem vprašanju borcev ter o pomoči partizanskim otrokom. Ugotovili so, da so organizacije šle preveč v širino in terjale prevelike zneske, ki jih OO ZB ne zmore. Prav tako so razpravljali o negativnih skrajnostih pri zaposlevanju borcev. Ponekod so postavili na odgovorna mesta sicer dobre in zavedne borce, toda s prešibko sposobnostjo, kar je prvič spravilo borce same v težaven položaj, družbi pa niso mogli koristiti. Veliko več pozornosti bi bilo treba posvetiti izpopolnjevanju in izobrazbi borcev, da bi upravičeno lahko dosegli boljše gmotne razmere.

Naposled so razpravljali tudi o tem, kako bomo letos v Celju proslavili »Dan mrtvih«. Navzoči so bili mnenja, da bi bilo najbolje organizirati dostojne centralne prireditve, ki bi se jih udeležilo čim več prebivalcev našega mesta. Tako bo organizirana komemoracijska svečanost pred spomenikom na Šlandrovem trgu in v Starem piskru.

OBVESTILO

Obveščamo vse lastnike in posestnike vinogradov, da takoj prijavijo občinskemu ljudskemu odboru pismeno ali ustmeno količine pridelanega vina, ker je skrajni rok za prijavo 30. 10. 1958 in ne 10. 11. 1958, kot je bilo javljeno v Pozivu oddelka za finance.

Glede prijave se v vsem ravnajte po že objavljenem Pozivu v Celjskem tedniku z dne 3. 10. 1958!

Predsedstvo ObLO Celje

Svojstvena razstava tudi v Celju

Rože, živali in druge podobe — iz kruha

Te dni imamo v Celju v gosteh posebne vrste umetnika — diletanta *Boro Kamenovića* z razstavo, ki je vzbudila toliko zanimanja na Golniku. v Kranju, na Bledu, na Reki, v Kopru in v Postojni.

Najprej nekaj besed o amaterju in okolnostih, v katerih so nastali ti kuriozni izdelki. To je pravzaprav osnova te zanimive likovne ustvarjalnosti, kajti če bi se spuščali v razglabljanje o motiviki, likovnem izrazu itd., bi se mnenja močno razlikovala.

Bora Kamenović je kot borec in vojni invalid pred leti močno zbolel in bil poslan na zdravljenje na Golnik. Kot sam pravi, je dolgočasje največji sovražnik bolnika, ki želi ozdraviti. Ko je torej ležal privezan na posteljo in ni vedel kaj naj počne, so mu nekoč prsti sami segli po sredici kruha na nočni omarici in začeli oblikovati... Od takrat se je okoli njegovega ležišča nabiralo vedno več čudovitih izdelkov iz kruha: ciklame, vrtnice, gladiole, tulipani, živalski motivi, pozneje pa tudi drugačni motivi kot dramatični prizor orla, ki ugrablja deklico itd. Iz krušne sredice izdelane skulpture je Kamenović pobarval z rastlinskimi barvami. Večji del njegovih del presega povprečje kvalitetnih ustvaritev na področju uporabne umetnosti.

Po Golniku menda ta razstava ni našla tako ustreznega prostora kot tokrat v Celju, kjer **Kamenović razstavlja v eni izmed dvoran novega zdravstvenega doma v Gregorčičevi ulici.** Ko obiskovalec občuduje cvetje v lončkih in vazah in skoraj ne more verjeti, da bi to cvetje ne bilo naravno, se ob malenkostni poglobitvi prepriča še o nečem drugem. Prepriča se, da človek, ki ima v sebi voljo in vztrajnost tudi v težkih zdravstvenih okoliščniah, ne opusti ustvarjalnosti. Koliko ljudi bi na Kamenovićevem mestu obupalo, se predalo pesimizmu in se poniglavo vdajalo usodi — on pa je v svoji bolniški sobi z gibčnimi prsti ustvarjal znanilce življenja, večno živo naravo in ozdravel tudi sam.

Povrnimo se med njegova dela. Precej jih je in nemogoče je o vsakem posebej povedati nekaj besed. Če bi iskali v njegovem delu »čisto umetnost«, likovni izraz in ideje, bi ne prišli daleč. Njegovo cvetje iz krušne sredice je vse preveč realistično in po svoji obliki neizpodbitno spada v zvrst uporabne umetnosti, za katero veljajo drugačna merila. Enako vrednost predstavljajo njegovi živalski motivi.

Kako odmaknjeno in brez svetovalcev je nastala ta zbirka dokazujejo njegovi poizkusi poseganja v področje kompozicije, ki ji ni v toliki meri kos. Ugrabitev deklice, življenje na dnu morja (simbolika), drvar in podobni motivi sicer prav tako odkrivajo spretnega amaterja, vendar je tu njegova podlaga prešibka, da bi dosegel tak vtis, kot ga naredijo na obiskovalca rože in živali same. Tu se naposled natančno vidi meja med umetno obrtjo in akademsko likovno umetnostjo. Do tu seže Kamenovićevo znanje in do te stopnje mu ni

treba nobenih dognanj več. Med razstavljenimi deli je tudi primerek, ki zasluži posebno zanimanje: poskus živalske karikature. To je področje, ki Kamenoviću obeta možnost širokega razvoja. Prej ali slej, če namerava razvijati svoj talent, ki ga je sam odkril v bolniški postelji, se bo gotovo poslužil tudi drugačnega materiala, mimo kruha, in bi v keramiki prav gotovo enako dobro uspel.

Kamenovićevi izdelki iz kruhove sredice so res posebnost. Toda v praktičnem smislu so krhka reč in jih že neverni Tomaži med obiskovalci preradi pokvarijo z otipavanjem. Kamenović si je s sedanjimi izdelki zagotovil epiteton kurioznosti, toda nemara bi marsikdo želel imeti doma katerega izmed proizvodov tega spretnega posnemalca narave. Za te namene pa je krhko testo le pretvegana stvar.

Sem daleč od tega, da bi delil nasvete. Kamenovićevo področje je umetna obrt in škoda bi bilo, če bi njegova sposobnost ne našla področja za nadaljnji razvoj. Nadaljnje delo bi mu prineslo nova dognanja, njegova volja pa je dokaz, da bi brez težav premostil nevarnost poti v kičarstvo, kamor tako pogosto zaidejo samonikli talenti. -ček

ŠOLA ZA ODRASLE V VELENJU

1. oktobra je v Velenju spet pričela z rednim delom šola za odrasle. Vpis je bil zadovoljiv, vendar je rednih obiskovalcev za 1. in 3. razred gimnazije le okoli 20.

Akad. kipar Ivan Napotnik: Borba za srce.

ZAPISKI IZ GLEDALIŠČA

V spomin Ivanu Cankarju

V soboto, 25. t. m., bodo gostovali na deskah SLG mariborski igralci: v režiji direktorja mariborske drame **Vladimirja Skrbinška** in sceni **ing. Viktorja Molke** bodo uprizorili Cankarjeve **Hlapce.**

Samovolja notranje repertoarne zakonitosti in naključij je celjskemu gledališču preprečila, da bi letos uprizorilo kako Cankarjevo delo: gostovanje mariborskih kolegov bo torej ugodna prilika, da se vsaj z enim večerom oddolžimo Cankarjevemu jubilejnemu letu. Saj bo 11. decembra letos minilo štirideset let, kar je umrl eden največjih slovenskih pisateljev, doslej največji slovenski dramatik — danes že mitični in z legendo opredeni Ivan Cankar, umetnik, bojevnik, zasmehovalec, glasnik in stvarnik: mojstert resnice, nravstvene neizprosnosti in slovenske besede.

Hlapci so gotovo Cankarjevo — če ne najbolj dognano, pa vsaj najbolj zajemljivo in po nravstvenem hotenju najbolj pomenljivo dramsko delo. Poleg Levstikovega Tugomera pač najčistejša slovenska t r a g e d i j a. Po sloviti ljubljanski uprizoritvi (rež. S. Jan), ki je zmagovala tudi na deskah svetovnih velemest, je Skrbinšek z ustvarjalno umetniško drznostjo stopil še za korak naprej: poiskal je zopet drugačno, nad Janovim poetično discipliniranim realizmom više privzdignjeno, v simbol in alegorijo prignano interpretacijsko možnost. — Sam tudi igra župnika in kritika v en glas zatrjuje, da je zlasti ta osebna kreacija pokazala gledalcem najbolj dosledno uresničitev tega simbolno-alegoričnega hotenja. Skrbinšek — danes gotovo eden iz peščice največjih slovenskih gledaliških umetnikov — je s to kreacijo in to režijo dosegel ne samo nov poskus interpretacije Cankarjeve tragedije, temveč tudi novo, vznemirljivo dragoceno podobo na poti svoje osebne umetniške biografije. Jermana igra **Hugo Florjančič,** Lojzko **Leontina Skrbinškova.** Poleg teh nastopa še skoraj ves mariborski igralski zbor.

RADOSTI IN RAZOČARANJA POPOTNIH KOMEDIJANTOV. — Če gledališki ljudje dosti potujejo (tako kot celjski), doživljajo včasih neverjetno zanimive (bodisi lepe bodisi bridke) izkušnje in spoznanja. Zanimivo je že to, kako se spreminja značaj občinstva iz kraja v kraj. Res je namreč, da predstavlja občinstvo vsakega kraja kolektivno osebnost s povsem določenimi, opredeljenimi lastnostmi. Tu je gostoljubno, tam naduto, tod širokosrčno, ondod sicer hladno in udržano, a v resnici vendarle razumno in dostopno. So kraji, ki jim nobena dvorana ne bi bila dosti velika: v Ljubnem ob Savinji je vselej — pa najsi igrajo karkoli — v dvorani po dvakrat toliko ljudi, kolikor je sedežev; v Grižah-Zabukovci za kulturo ni zanimanja; v Šentjurju in Vojniku je dvorana zmerom polna in po utripu občinstva čutimo, kako skrbno in natanko slede gledalci dogajanju na odru z resničnim — kar presenetljivo presenetljivim — razumevanjem, a vseeno temu veselju ali morda celo navdušenju nikoli ne dajejo duška s kakim južnjaškim hrupom in sproščenim dihom: trdi, dostojanstveni; v Kozjem so razigrani in mehkega srca, v Laškem resnobno izobraženi; v Slovenskih Konjicah so radoživi, v Radečah pri Zidanem mostu dostopni za vsako modrost in lepoto.

Takole bi lahko našteval in še bolj nadrobno opisoval karakteristike občinstvat vseh osemintrideset krajev, kjer gostujemo. Nadvse zanimivo je takšno opazovanje.

Kajpa — zelo dosti je odvisno od krajevnih prosvetnih aktivistov. Če bi v Ljubnem ne bilo tako vnetega in agilnega upravitelja osemletke, bi gotovo ne bilo tako zelo dobrega terena, kot je zdaj. Tudi ne verjamem, da v Grižah nikomur ni mar za resnično lepe tacijskega truda merodajnih ljudi v reči — samo nekaj vzgojnega in agi- »Svobodi« bi bilo treba. Kajpa — dvorana le ne bi smela biti namenjena samo kinu pa nastopom dvomljivih zabavnih ansamblov.

Vselej znova se mi misli povračajo ravno v Ljubno zlasti zato, ker je ta kraj zgled, kako zmore ljubiteljska vnema premagati še tako skromne razmere. Sicer bi moral največ premišljevati o Velenju — a kadar pridemo tja, se že sploh ne počutimo več, kot češ da smo »na terenu«: Velenje je že postal naš drugi matični kraj. Vendar me vsakokrat jezi, kadar kdo govori, da je izvrstnim prosvetnim prilikam v tem kraju vzrok obilje finančnih sredstev, češ: rudnik... Ves denar (sploh pa niti ne verjamem, da se velenjski prosvetniki tako zelo kopljejo v dinarjih) ne bi pomagal, ko ne bi bilo ustvarjalne volje, požrtvovalnosti in plemenite žeje po lepoti, po omiki.

TRAGEDIJA IN PANTOMIMA. — Ta mesec se na odru in v sobah za vaje gode čudne reči: pripravljamo dve nenavadni uprizoritvi. Prva je poetična pravljična igra za odrasle in otroke, od začetka do kraja vsa temlječa na pantomimi — druga pa je moderna tragedija sodobnih psiholoških oprijemov, a vseeno antično monumentalnih dimenzij in globin. Minolijev **Vilinček z lune** je svojstven, redek primer gledališke igre, ki je prav v enaki meri namenjena bodisi najmanjšim otrokom bodisi najbolj dozorelim in izbirčnim, učenim ljubiteljem izbranih kulturnih vrednot. Izredna poetična modrost se drži s čudovito teatraliko fantastičnega sveta in s teatraliko častitljivega, starega gledališkega izraza: pantomime. Občinstvo jo pozna (pantomimo namreč) skoraj samo iz filmov — z vznemirjenim upanjem pričakujem, da bo z radostjo sprejelo živo pantomimo na odru. Zlahtna tradicija glumaške omike se druži z duhovito sodobno ironijo v bogat, lep špektakel. — Faulknerjev **Rekvijem za vlačugo** je delo takšnih dimenzij, da se ob njem nujno spominjamo antične tragedije (celo Ajshila, ne samo Sofokla ali Evripida), a hkrati tudi vizionarnosti Franca Kafke in psihološke globine Fjodora Mihajloviča Dostojevskega. Vprašanja krivde in greha, vprašanja o smislu človekove eksistence in žrtve, vprašanja razumljivosti in nerazumljivosti zla se razgrinjajo v tem grandioznem obračunu individualnega greha mlade Temple Drakove, v poveličanju bivše izgubljenke in vlačuge Nancy Mannigoe, črne candre, kokainistke in pijanke, ki se je vede žrtvovala, da bi se oddolžila za greh gospodarice, bele gospe Temple.

STISKE IN ZADREGE. — Kaj koristijo vsi napori, ko poseže vmes nesrečno naključje: akrobatska spretnost enega izmed igralcev pri razigrani laški komediji (Dundo Maroje) se je maščevala. Naj govorimo o »žrtvi poklica«, ker si je sredi same predstave, ko pleza na Lavrin balkon, zlomil nogo? Stisnil je zobe in odigral predstavo do kraja — a zdaj: šest tednov noga v mavcu. Oder pa samuje in dvajsetega oktobra smo dočakali šele dvajset predstav v sezoni. Kdaj bomo zamudo pristorili — in s kakšnimi pretiranimi napori? Abonenti pa čakajo...

Vsak poklicni dnevnik šteje vselej tudi vrsto strani z opisi nevšečnosti in »višje sile«. A tudi s tem moramo računati in se kako izmotati iz te ali one zagate...

Ljudska univerza s poudarkom trajnega izobraževanja

Celjska Ljudska univerza dela že delj časa v tesnem sodelovanju z izobraževalno komisijo okrajnega in občinskega sveta Svobod in je na polju splošnega ljudskega izobraževanja dosegla že kar lepe uspehe. Že daleč je celjska Ljudska univerza od tega, da bi organizirala samo občasna, bolj ali manj zanimiva predavanja, za katera celjski občani niso imeli največjega zanimanja. Vsekakor so se pri Celjanih bolj obnesli jezikovni tečaji, predvsem pa se je v zadnjem času pokazala težnja po praktičnih tečajih, kjer bi se obiskovalci pripravili na izpite na raznih šolah. Ljudska univerza je taka stremljenja razumevajoče in navdušeno podprla.

V šolskem letu 1956/57 Šola za odrasle po predpisanem programu ni dosegla ravno zavidljivih razultatov. Lani pa so med zainteresiranimi izvršili anketo, ali naj še naprej delajo po programu Šole za odrasle, ali pa naj tečajnike-udeležence pripravljajo za izpite na gimnazijah ali drugih šolah. Ogromna večina anketirancev se je izjavila za take tečaje. Tako je celjska Ljudska univerza lani organizirala 6 takih oddelkov v 5 razredih, kjer so se tečajniki z izredno prizadevnostjo pripravljali na izpite. Imeli so kar 170 stalnih obiskovalcev in večina od njih je v enem letu napravila 2 gimnazijska razreda.

Poleg tega je Ljudska univerza organizirala v 3 oddelkih tečaje za tehnične šole, kjer so se tečajniki s prav tako prizadevnostjo pripravljali na izpite. Letos pa Ljudska univerza poleg tečaja za tehnične šole snuje še nov tečaj za pripravo kandidatov na splošni del strokovnih izpitov za kvalificirane delavce. Seveda tudi letos teče vrsta jezikovnih tečajev, pri katerih je največ interesentov za angleški jezik.

Ljudska univerza v Celju je letos pristopila k bolj sistematičnemu delu z namenom, da dobijo ta prizadevanja — izobraževanje odraslih — značaj stalnega in trajnega izobraževanja. Spričo tega ima tudi njen delovni program trajnejše oblike — ciklosi predavanj, seminarji, tečaji in šole. Seveda pa se bodo več ali manj držali tudi še najosnovnejše in najprimitivnejše oblike ljudskega izobraževanja — predavanja o aktualnostih doma in v svetu. Tako je bilo letos že na programu aktualno koroško vprašanje.

Celjska Ljudska univerza pa se bo vključila tudi v študij kongresnega gradiva ZKJ. Imajo že pripravljenih vrsto predavanj, s katerimi bodo šli pred širšo publiko.

Skupaj z Društvom prijateljev mladine in Pedagoškim društvom pa snuje celjska Ljudska univerza tudi šolo za starše, pri čemer se bo v glavnem naslonila na roditeljske sestanke po šolah, ki so zadnje čase prav lepo obiskani. V medsebojnih razpravah bodo starši sami dajali pobude, kakšna vprašanja naj bi se obširneje obravnavala.

Nadalje je predvideno, da bi celjska Ljudska univerza in izobraževalna komisija pri občinskem svetu Svobod v Celju organizirala izobraževalni servis. Ljudska univerza v Celju je že dalj časa v stalni povezavi z 8 Ljudskimi univerzami v okraju. Vsakovrstni dobri predavatelji, ki jih v Celju ne manjka, izgubljajo svoj pičlo odmerjeni prosti čas s tem, da hodijo predavat v oddaljenejše kraje. Namesto da bi pošiljali naše strokovnjake, ki so zelo obremenjeni, predavati drugam, bi v tem izobraževalnem servisu najboljši strokovnjaki obdelali najaktualnejše teme, ki jih bo servis dajal na razpolago.

Naj ob koncu tega sestavka ne pozabimo omeniti tudi okolnosti, da bi koristni tečaji Ljudske univerze bili mnogo bolj uspešni, če bi se v Celju nekje našel prostor kot zavetišče za vrsto obiskovalcev večernih tečajev, ki se vozijo iz oddaljenejših krajev in morajo po prihodu vlakov ali avtobusov dolge ure postopati po cestah ali pa se zateči v gostilne. Ve.

POTEPUHOVA VRNITEV

Mesečina
ugaša za vrhovi.

Ob potoku,
potepuh z ženó
pod rokó.

Grešil je potepuh,
do pijanosti grešil
in sedaj se vrača
z ženó
pod rokó,
stari grešnik.

Jutro poljublja
potepuško srce.
Odjuga.
Globoko kesanje.

Hudomušno sonce
v skesanem srcu veseljači
in poje o večni zvestobi.
O, tisočkrat srečna žena,
ko zanjo mož zaljubljeno utriplje!

Štancer Milan

življenje na naši vasi

Mladi zadružniki celjskega okraja v pripravah za volitve zadružnih svetov

Na nedavni konferenci mladih zadružnikov v Podsredi je predsednik aktiva naslovil na zastopnike poslovne zveze tele besede: »Želimo v našem delu in prizadevanju samo to pomoč, da nas razumete!«

Te besede pa ne veljajo samo šmarski poslovni zvezi. So izraz želja vseh mladih zadružnikov v okraju. Delavoljnost naše podeželske mladine pa se kaže zlasti v pripravah na volitve, v zadružne svete, saj je povsod pripravljena pomagati, le da povsod ne najde razumevanja starejših.

Toda preden bi govorili o tem, poglejmo raje kaj mladi zadružniki v okraju prispevajo h gospodarskemu in političnemu napredku vasi.

Od okoli 3000 članov aktivov mladih zadružnikov je v našem okraju okoli 2200 mladih ljudi vplačalo deleže v zadruge in okoli 760 nekoliko starejših mladincev in mladink se je pridružilo starejšim z glavnim zadružnim deležem. Nad 150 raznih sestankov, konferenc, posvetovanj in predavanj v okviru zadrug, vasi, poslovnih zvez in OZZ ne dokazuje samo aktivnosti mladih zadružnikov, temveč se je na njih pokazala jasna slika raznih zadružnih organizacij, predvsem pa, kako v okviru le-teh gledajo na mladino, kako ji pomagajo in kako jo vzgajajo. K sreči je več svetlih kot temnih primerov. V Preboldu, Velenju, Šeščah in Polzeli so daleč pred Gotovljami, kjer aktiva mladih zadružnikov sploh še ni. Od sveta odmaknjena Galicija je pravo nasprotje Taboru, kjer se mladine »uspešno otepajo«. V mozirski občini stanje ni slabo, toda pozabili so na Solčavo, Gornji grad, Kokarje in Bočno. V Šmarski občini so si starejši izmislili uspešen način, kako bi obdržali vajeti v »veteranskih« rokah. (Vse mlade zadružnike hočejo zaposliti pri volilnih komisijah, da ne bi mogli kandidirati). Nič boljše ni v Podčetrtku, medtem ko je v Kozjem in Polju stvar veliko boljša. V celjski občini kandidira 12 mladincev, medtem ko v Ljubečni trdijo, da nimajo nobenega mladega človeka?! V šentjurski občini bo kandidiralo povsod nekaj mladih zadružnikov, le v Dobju se je upravniku posrečilo razbiti aktiv mladih zadružnikov tik pred volitvami. Zdaj je vprašanje, če je vredno zaradi enega človeka izgubiti 25 obetajočih mladih zadružnikov? V konjiški občini so bile priprave preveč enostranske. Zlasti slabo je stanje v zadrugi Pohorje. Velik odpor proti mladim ljudem kažejo v nekaterih zadrugah okoli Laškega. Navkljub vsemu pa mladina dela in si prizadeva obrniti kolo napredka na podeželju čim hitreje naprej. Nekje se bo mladina zahvalila za uspešno pomoč starejših, kjer pa tega ne bo, bo mladina sicer pod težjimi pogoji delala. Toda eno je neizpodbitno: Mladi rod raste, stari odmira — pa naj si bo v sožitju in sodelovanju ali pa kako drugače. B. J.

Kaj obeta perspektivni načrt Kmetijske zadruge v Celju

Nedavni občni zbor Kmetijske zadruge v Celju je pokazal razveseljive uspehe. Čeprav je bila udeležba na občnem zboru zelo majhna, je vendarle zanimivo, da ta zadruga tako dobro uspeva. Sicer malo število, toda agilnih zadružnikov se je močno zavzelo za pospeševanje kmetijstva na področju 4707 ha obdelovalne zemlje.

Poročili predsednika **Melhijora Jošta** in upravnika KZ **Franca Korbarja** pravita, da je imela zadruga v svojem polletnem poslovanju 24,790.000 din prometa.

Zanimivo poročilo o zadružnem gospodarstvu bi moral slišati sleherni član da bi videl kako se gospodari z zadružnim imetjem. Zadruga gradi sušulnico v Šmartnem, ima najmodernejši traktor Ferguson z vsemi priključki in redno vzdržuje vse kmetijske stroje. Zadruga se je pojavila na celjskem živilskem trgu z lastno stojnico, kjer prodaja odkupljene pridelke svojih članov. V investicijskem programu imajo tudi osemenjevalnico za dvig živinoreje.

PERSPEKTIVNI GOSPODARSKI NAČRT

Težko je nekaterim kmetovalcem dopovedati, da je kakor v industriji **tudi v kmetijstvu potreben gospodarski načrt.** Čeprav se ga nekateri še otepajo, je vendar njim samim zelo koristen. Povečanje količine pridelkov koristi tako proizvajalcem kakor potrošnikom. Oboji imajo od tega korist. Predvideni načrt se bo izvajal 4 leta. Da ne bo preveč številk, naj navedem samo tiste za leto 1958 in 1961. Pridelki so preračunani na 1 ha. Torej: pšenica 24—32 mtc, rž 19—20, koruza 18—22, ječmen 20 do 25, oves 18—23, hmelj 1265—1305, krompir 160—171, fižol 15—16, vrtnine 200 do 250, detelja 50—70, seno 36—41. Vsak pa lahko sam izračuna vrednost povečanega pridelka.

V živinoreji pričakuje zadruga od svojih članov naslednje povečanje vzreje ali proizvodnje, in sicer od sedanjega stanja na stanje v letu 1961: krave 1051—1205, voli 173—98, bikov 8—0, mlade živine 825—979, konji 358—210. Čemu pri volih, bikih in konjih zmanjšanje? Ker postajajo nerentabilni.

Proizvodnja mleka bi naj dala ali dosegla v letu 1961 2500 l na kravo. Prašičereja bi se naj dvignila takole: plemenske svinje 118—140, merjasci 17—17, ostali pitanci 1552—1730.

Perutnina se naj samo izboljša od sedanjih 13.290 na 12.180. Število jajc se naj dvigne od 1,314.000 na 1,845.000 kosov.

Mnogi, ki jim je ta načrt že znan, se vprašujejo, če je vse to dosegljivo. Strokovnjaki pravijo, da načrt ni pretiran, z umnim gospodarstvom in s pomočjo zadruge je pa lahko celo znatno presežen. -nik

Ukrepi za stabilizacijo cen v žalski občini

SVET ZA BLAGOVNI PROMET ODREDIL POTREBNE UKREPE — MOKA IN ZLASTI KRUH BI LAHKO BILA V ŽALSKI OBČINI ZA DINAR CENEJŠA — OSTER NADZOR ORGANOV TRŽNE INŠPEKCIJE — TENDENCE DVIGANJA CEN V TOVARNI OLJA V SLOVENSKI BISTRICI IN V NEKATERIH VELETRGOVINAH

Minuli teden se je svet za blagovni promet žalske občine sestal k izredni seji. Obravnaval je izključno le vprašanja, ki zadevajo cene v trgovini in v obrti ter odredil stroge ukrepe za nadzor nad cenami. Brezpogojno je potrebno obdržati cene, ki so bile 30. septembra letos. Vsak primer dviga cen je treba takoj prijaviti. Maloprodajna trgovska mreža ne sme dvigniti cen niti v primeru, če ceno dvigne dobavitelj, t. j. veletrgovina ali neposredno industrija. Tako je svet obravnaval primer Tovarne olja v Slovenski Bistrici, ki je dvignila ceno bučnemu olju za 15 din pri kg. Svet je v tej zvezi že potrebno ukrepal. Enako je že bil uveden postopek pri veletrgovini, ki pri testeninah sicer ni dvignila cene, ampak ukinila dosedanji rabat.

Tudi vsi obrtni obrati morajo imeti na vidnem mestu cenike za svoje storitve. Ukrepi o nadzoru cen se nanašajo torej tudi na obrt.

Razumljivo pa je, da sami organi tržne inšpekcije ne bodo mogli sami vršiti nadzor in tudi povsod ukrepati. Zato je v interesu potrošnikov, da le-ti sami sodelujejo pri tem, odklanjajo dražje blago in prijavljajo primere podražitev. Brez sodelovanja potrošnikov ne more biti uspeha pri tej akciji.

Končni namen vseh naporov je ta, da ne bi nenehno in prikrito dviganje cen povzročalo stalno padanje realne vrednosti prejemkov delavcev in uslužbencev. -šk-

Zgradili so vodovod

Preteklo nedeljo so v Šmihelu nad Mozirjem slovesno odprli vodovod, ki je dolg preko 2 in pol kilometra. Dolgoletna želja prebivalcev je postala resnica. Aprila letos so resno pristopili k delu in do pretekle nedelje dogradili celoten objekt. Gradnja je bila preračunana na 5 milijonov din, vendar so jo s prostovoljnim delom in z lastnim materialom pocenili na 3 milijone din. Družin, ki bodo koristile vodovod je 11, od teh le 5 gospodarsko močnih kmetov, ki so k delu doprinesli delovno moč in denar. Le za strokovna dela so dobili strokovnjake, vsa druga dela so opravili sami s prostovoljnim delom. Naredili so 315 prostovoljnih dni in 98 voženj iz Mozirja in Lepe njive do Šmihela. Tudi učenci osnovne šole so napravili pri zasipavanju jarkov 138 prostovoljnih ur. Š.

PO USPEŠNEM CEPLJENJU V LANSKEM LETU -

My best wishes to you for success with your program.

Sincerely,

Jonas E. Salk, M. D.

Cepljenje novega letnika otrok proti poliomielitisu

»Želim, da bi kar najbolje izpolnili Vaš program« je zaključil v jeseni 1957 eno izmed svojih pisem iznajditelj cepiva proti poliomielitisu prof. dr. J. Salk avtorju tega članka in s tem želel čim popolnejšo izvedbo cepljenja proti poliomielitisu v Sloveniji, še posebno pa v Celju in okolici. Medtem smo v Sloveniji uspešno popolno cepili že 200.000 otrok proti poliomielitisu (3-kratno cepljenje), od tega 19.600 v Celju in okolici, in danes že žanjemo bogate sadove.

Medtem ko je Salkovo cepivo nastopilo svojo zmagoslavno pot po zemeljski obli že nekaj let poprej, smo pričeli s cepljenjem v Sloveniji lani, ko je ugotovila IV. internacionalna konferenca za poliomielitis v Ženevi, da je obdobje preizkušanja cepiva in njegovih učinkov končano. Konferenca je potrdila, da je današnje Salkovo cepivo povsem varno in da cepivo zagotovo ščiti 80% cepljenih oseb pred paralitično obliko poliomielitisa.

Lani pričeto cepljenje v Sloveniji je bilo dokončano letos junija. Doslej se je cepljenje v Jugoslaviji izvršilo le v Sloveniji, ker je poliomielitis v naši republiki leto za letom rastel in ker je obstajala bojazen, da dobiva značaj epidemičnega obolenja. Popolno cepljenje otrok, ki je bilo dovršeno letos junija, je zajelo vse otroke letnikov 1951—1956 in rojenih v prvih treh mesecih 1957. S preostalo količino cepiva pa je bilo mogoče cepiti dvakrat tudi starejše letnike do 10. leta starosti. Tudi dvakratno cepljenje daje solidno zaščito. Tako je bilo cepljenih v Sloveniji 270.000 šolskih in predšolskih otrok, v Celju in okolici pa skupno 28.000 otrok. Cepivo ni povzročilo nikakih komplikacij, reakcije so bile manjše, kakor pri cepljenju proti kozam, davici in tetanusu.

Množična udeležba vabljenih predšolskih otrok — 96% — je pokazala visoko stopnjo zdravstvene prosvetljenosti našega prebivalstva, take ni pokazalo niti prebivalstvo, ki je doživelo težje epidemije poliomielitisa. Vedeti je treba, da je cepljenje povsem prostovoljno. Cepljenje ni oviral niti denarni prispevek, ki je sicer zelo majhen in krije le delno visoke stroške cepiva. Na sploh denarno vprašanje ni igralo nikake vloge, saj so socialno šibkim plačali občinski ljudski odbori.

Uspehi cepljenja, ki je bilo zaključeno pred poliomielitično sezono, niso izostali. Po uradnih podatkih Centralnega higienskega zavoda LRS je obolelo v Sloveniji do 14. oktobra 1958 za poliomielitisom 11 otrok in odraslih, od tega 6 otrok, ki še niso dopolnili eno leto in 4 starejši od 10 let. Tako je obolelo 10 oseb, ki še niso bile cepljene proti poliomielitisu in le en 6-letni otrok, ki je bil cepljen in je obolel zelo lahko. Tako nizko obolevnost za poliomielitisom v letu 1958 je mogoče pripisati le uspešni in popolni izvedbi cepljenja najbolj ogroženih letnikov. Vlogo Salkovega cepiva pri razveseljivo nizkem številu obolelih prebivalcev LRS v letu 1958 nam nakaže naslednja analiza:

1. Vsi oboleli, z izjemo enega otroka, izhajajo iz vrst tistega prebivalstva, ki ni bilo cepljeno proti poliomielitisu.

2. Obolevnost v LRS v zadnjih epidemskih letih:

1953: 187 primerov	*1956: 251 primerov*
1954: 45 primerov	*1957: 133 primerov*
1955: 66 primerov	*1958: do 14. oktobra 11. primerov.*

3. Po neuradnih podatkih je obolelo v Jugoslaviji (izvzeta Slovenija) že do konca avgusta letos 200 prebivalcev za poliomielitisom.

4. V sosednji Avstriji, kjer je bilo cepljenje prepuščeno samoiniciativnosti prebivalstva, doživljajo v letošnjem letu težjo epidemijo.

Če merimo danes uspehe prvega cepljenja proti poliomielitisu v LRS in upoštevamo, koliko primerov je prihranilo cepljenje že v letu 1958, lahko trdimo, da so veliki izdatki za cepivo in izvedbo cepljenja že kriti. V primeru z napredkom v zdravljenju drugih infekcijskih obolenj, so uspehi v zdravljenju poliomielitičnih bolnikov sorazmerno zelo majhni, saj ozdravi popolnoma le 40% bolnikov, pri 60% pa zapušča obolenje invalidnost, v 40% celo v tako visoki stopnji, da bolniki niso sposobni za delo in ostanejo nekateri celo vse življenje navezani na tujo nego in pomoč. Pred velike materialne izdatke zdravljenja in kasnejše vzdrževanje poliomielitičnih bolnikov je treba še postaviti osebne in družinske tragedije, ki nastanejo s pojavom takšnega bolnika.

15. oktobra t. l. bomo pričeli v Sloveniji cepiti proti poliomielitisu otroke, rojene od 1. IV. 1957 do 31. III. 1958. To cepljenje naznanja, da se uvršča cepljenje proti poliomielitisu kot novo in stalno cepljenje med tradicionalna cepljenja, ki jih že dalje časa vršimo v najnežnejši otroški dobi (koze, davica, tetanus).

Želimo, da bi naši starši kakor lani, tudi to pot pripomogli k izpolnitvi Salkovega naročila, da bomo dovršeno izpolnili naš program.

Dr. Janko Lešničar

Trgovsko podjetje

»TKANINA-GALANTERIJA«

v Celju

obvešča vsa društva in organizacije, da v smislu sklepa delavskega sveta v bodoče ne bo več obravnavalo prošenj za podpore in na nje ne bo odgovarjalo.

žena*dom*družina*žena*dom*družina

Zakaj vam otrok ne zaupa več?

Dostikrat starši ne pomislijo, da so največkrat sami krivi, če se jim začne otrok odtujevati in jim ne zaupa več, čeprav je bil še do nedavnega tako zaupljiv in »samo njihov«. Sprašujejo se, kje so vzroki in gledajo z zavistjo na one starše, ki imajo pri svojih otrocih večje uspehe, pa četudi se ne ukvarjajo toliko z njimi. Nesrečni starši so prepričani, da so dali otroku vse, kar so mogli in storili zanje vse, kar je bilo v njihovih močeh. Zato jih tem bolj boli otrokova odtujitev. Ko brskajo po spominu, kje, kdaj in zakaj so se nežne vezi zaupanja pretrgale, težko najdejo odgovor. Dobro se spominjajo, kako se je njihov otrok še do nedavna zaupno obračal k njim, iskal pri njih pomoči, nasveta, razumevanja. Nenadoma pa kot da bi odrezal. Nič več jim otrok ne da vpogleda v svojo notranjost. Nedostopen je postal in sam vase zaprt. Take ugotovitve so za starše zelo boleče.

Često starši s prav majhnimi, na zunaj nepomembnimi, drobnimi nepravilnostmi zapravijo otrokovo zaupanje. Naj navedem nekaj lastnih opažanj:

Mati je šla po opravkih in se ves dopoldan ni vrnila. Enajstletna hčerka jo je hotela prijetno presenetiti, pa se je sama od sebe lotila pospravljanja in kuhanja kosila. V naglici je razbila porcelanasto skodelico in s težkim srcem čakala, kaj bo. Ali bo mati videla njeno resno prizadevanje, ali bo verjela, da skodelice ni razbila hote? Toda mati ni razumela truda opravljenega dela, ne dobre otroške volje in iskrenega prizadevanja. Videla je samo razbito skodelico in ploha jeznih besed se vsuje na otroka, ki stoji ves plah, razočaran, s čutom krivice pred svojo materjo. Tisto svetlo, praznično pričakovanje se je na mah podrlo.

Mati je dala Andrejčku priboljšek. Ves vesel ga nese na dvorišče, da ga pokaže ostalim otrokom. Željnim pogledom svojih malih prijateljčkov ne more odoleti in svoje dobrote razdeli tudi med nje. Vesel je, da jim je lahko nekaj dal, saj jih ima rad. Toda kmalu zatem ga pokliče mati v kuhinjo in ga prav pošteno okrega za to lepo dejanje. Andrejček ne more razumeti, zakaj se mati jezi, ko pa je bil on tako vesel samega sebe, da je nekaj daroval. Že je padla senca na odnos med njim in materjo, ki ni mogla razumeti, kako lepo mu je bilo, ko je delil svoj priboljšek s svojimi prijateljčki. Drugič bo to storil skrivaj, ali pa — kar je še slabše — ne bo več dajal in bo postal skop.

Karlek je imel v šoli »smolo«. Pozabil je napisati domačo nalogo, zraven je bil še poreden in posledice niso izostale.

Zaupno, boječe, z veliko težavo je prišel k materi, da se ji izpove. Toda mati ga niti ni hotela do konca poslušati, nahrulila ga je, obdolžila lenobe, nehvaležnosti, pokvarjenosti. Ni opazila, kako se je Karleku pomračil pogled in ni razumela, kaj se je porajalo v njegovi glavici. Ko bo v bodoče kako napako napravil, ne bo več prišel povedati. Skušal bo zadevo prikriti, utajiti svoj prekršek — morda si bo iz zadrege celo pomagal z lažjo in goljufijo, ker vam ne bo zaupal več ker ne bo pričakoval, da ga boste razumeli.

Morda ste tudi vi pri svojih otrocih zagrešili take malenkosti«, ki niso malenkosti. In potem se nikar ne čudite, če vam otrok ne zaupa več.

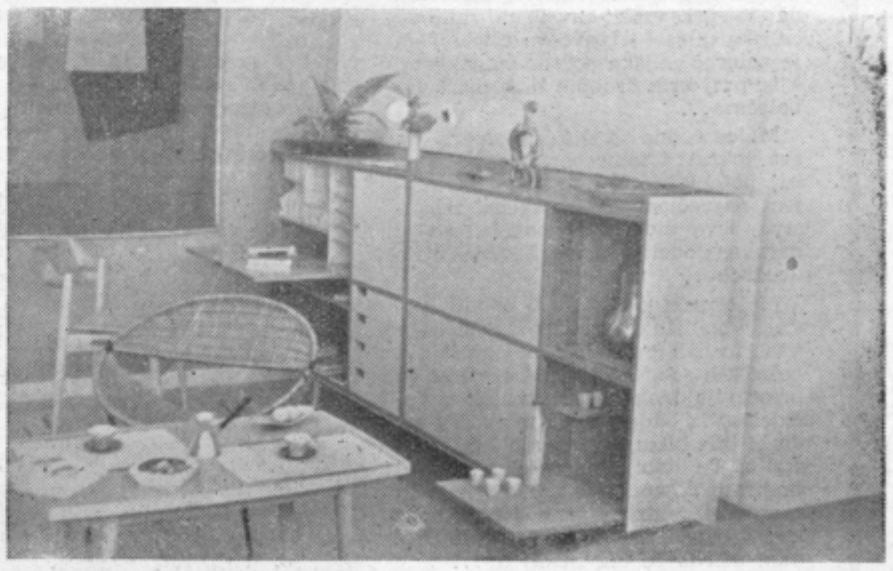

Pohištvo za dnevne sobe, spalnice in otroške sobe, ki so ga pokazali na jesenskem velesejmu v Zagrebu v posebnem paviljonu »naše stanovanje« je docela odraz novih teženj v našem življenju. Oblazinjeno pohištvo so izpodrinili elegantni fotelji raznih lupinastih oblik. Tudi za lahke srednjenizke lesene stole so našli ustrezne novosti, ki v svojem bistvu funkcionalno služijo kot fotelji. Ena teh novosti so okusne blazine različnih barv in vzorcev. Kavči, ki jih v naših trgovinah prodajajo po 46.000 dinarjev so izginili. Nadomestile so jih nove oblike z večjimi funkcionalnimi vrednostmi. Omarice, knjižne police ter drugo drobno pohištvo je kar se da enostavno, sestavljeno iz več delov, in ga je moč povsod lepo razmestiti, tudi še v tako majhnem stanovanju.

iz Celja in zaledja

SLOVO OD VERE PFEIFER

2. oktobra je po kratki, mučni bolezni umrla tov. Vera Pfeifer, predmetna učiteljica v Gornjem gradu. Pokopali so jo na Rečici ob Savinji ob izredno številni udeležbi šolske mladine, stanovskih tovarišev, prijateljev in znancev. Vera je bila doma iz Nizke pri Rečici. Zibelka ji je tekla v kmečki hiši. Po opravljenih študijah na VPŠ je službovala na nižji gimnaziji v Velenju in v Mozirju, zadnja 3 leta pa v Gornjem gradu. Tu je

bila splošno priljubljena med šolsko mladino. Njeno delo pa ni bilo zgolj v šoli, temveč je prav agilno delovala pri »Partizanu« v Gornjem gradu. Bila je društvena načelnica in tajnica. Prevzete dolžnosti je opravljala vestno in z veseljem. Društvo Partizan v Gornjem gradu jo bo težko pogrešalo, vsi, ki smo jo poznali, pa jo bomo ohranili v lepem spominu.

celjski trg

je v teh dneh še kar dobro založen z jesensko povrtnino in sadjem. Občutnega porasta cen ni opaziti, kljub temu, da zasebni prodajalci skušajo nekaterim artiklom dvigniti cene. Budni tržni inšpektorji so v nekaj primerih navijalcem cen odmerili občutne denarne kazni in so tako v tem tednu cene živilom v glavnem ostale neizpremenjene.

Uspešno intervenira z nižjimi cenami na celjskem živilskem trgu v teh dneh Državno posestvo Lava, ki zlasti ob sobotah bogato založi trg z ozimnimi pridelki. Namesto dveh imajo ob sobotah kar 4 stojnice in potrošniki si lahko nabavijo najrazličnejše ozimne pridelke po znatno nižjih cenah kot pri zasebnih prodajalcih.

Gospodinje se čudimo, kako morejo zasebni prodajalci kljub letošnji izredno bogati sadni letini na primer hruške prodajati po 60 do 70 din za kg, ko smo si jih nedavno lahko v okolici nabavili neomejene količine po 20 din za kg.

Cene živilom v tem tednu so bile naslednje:

(Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor)

Krompir 12—16 (17—18); čebula 70—78 (70 do 80); česen 60 (200—250); fižol v. — (70—80); fižol n. — (50); fižol stročji 40 (40—60); grah str. 80 (80); solata 35—40 (40—60); špinača — (100); cvetača 40—50 (50—60); radič — (50—100); zelje gl. 20—22 (20—30); zelje rib. 56 (45—50); repa sv. — (20); repa rib. — (30—40); ohrovt 30 (30—40); peteršilj 50 (50—60); zelena 50 (50); korenček 30 (30—50); koleraba 20 (20—25); pesa 30 (30—35); kumare — (25—40); buče jed. 15 (15—20); paradižnik 14—25 (10—25); paprika 38 do 56 (40—50); feferoni 80 (80); gobe sv. — (80 do 250); gobe suhe — (1000—1500); slive suhe 280 (—); fige suhe 260 (—); orehi celi 120 (100 do 180); orehi luščeni 700 (600—700); redkev 25 (30); por 40 (50); hren — (100); malancan 50 (50—60); kis — (30—40); jabolčnik 25 (30—40); mleko — (36); maslo — (400—520); smetana — (240); skuta — (160); kokoši — (480—720); piščanci — (250—400); zajci — (250—500); race — (500); ribe 220 (240); med — (300—400); jajca 23 (20—25); koruza — (45—50); pšenica — (50); oves — (40—45); ječmen — (40—45); hruške 22 do 36 (20—70); jabolka 20—23 (18—25); grozdje 75—90 (40—60); slive — (70); kutine 20 (30); limone 280 (—); kostanj 25—34 (25—35); rozine 440 (—); jagode — (320).

NAŠLI SO RIMSKI MOZAIK

Pri pripravi terena za gradnjo novega sodnijskega poslopja v Celju so delavci naleteli na precejšen kompleks mozaičnega tla. Poznejše raziskave so pokazale, da gre za 25 kvadratnih metrov mozaika rimskega izvora in da izhaja iz drugega stoletja po našem štetju. Po izjavi strokovnjakov gre za edinstveno tovrstno najdbo na našem ožjem slovenskem področju.

kronika nesreč

Pri prometni nesreči v Vrbju pri Žalcu je dobil notranje poškodbe Drago Meh.

Pri mletju sadja je stroj zmečkal prst Faniki Lah iz Polzele.

V pretepu je bil poškodovan na glavi Ivan Jagrič iz Lastnica pri Kozjem.

Jože Lesjak iz Razlagove ulice je padel z lestve in si pretresel možgane.

Anton Golob iz Creskove pri Strmcu pa si je pri padcu z lestve zlomil levo roko.

Šolske delavnice v reformirani šoli

Na nedavnem zborovanju upraviteljev šol občine Šmarje so med razpravo o izvajanju vzgoje v okviru reformirane šole ugotovili, da bi bile zato potrebne posebne delovne učilnice-šolske delavnice. Šolski upravitelj tov. Kramar je iznesel zamisel, da bi se pri šolah po enotnem načrtu prigradile šolske delavnice paviljonskega tipa, ki bi vsebovale tehnično opremo, šolsko pralnico, in kuhinjo. V takih prostorih bi šolarji lahko kuhali, prali, krojili, izrezovali, skratka, sprejemali osnove za življenje. Predvidoma bi se za tak dozidek gradbena cena sukala okrog 300.000 din, kar bi občine v določenem razdobju vsekakor zmogle. To bi bil dejansko pomemben življenjski korak za realizacijo šolske reforme. Lahko pa bi se organiziralo tudi udarniško delo, saj bi ljudje in mladina sama rada pomagala pri postavitvi tako pomembnega prostora ob šoli.

IZLET UPOKOJENCEV

Članstvo zveze upokojencev Celje (skupno s Teharjem in Štorami) je preteklo nedeljo organiziralo uspel izlet v Ptuj v mestni muzej ter muzej NOB na gradu. Sorodna organizacija mestnega odbora zveze upokojencev v Ptuju in ZKS, kakor tudi ostali zastopniki so mnogo pripomogli, da je izlet tako zadovoljivo uspel. Zato se celjski, teharski in štorski upokojenci vsem, ki so jim pripomogli do tega izleta, prisrčno zahvaljujemo.

SPET KUHARSKI TEČAJI

Zavod za pospeševanje gospodinjstva v Celju bo v zimski sezoni zopet začel z gospodinjsko kuharskimi tečaji, na katerih se bo pripravljala zdrava prehrana. Tečaj bo trajal 6 tednov (dvakrat tedensko v popoldanskem času). Če bo dovolj prijav, bodo pozneje tudi dopoldanski in večerni tečaji.

Prijavite se na Zavod za pospeševanje gospodinjstva do 15. nov., Cankarjeva 4 dnevno med 7. in 14. uro. Tam boste dobili tudi potrebna pojasnila.

gibanje prebivalstva

V času od 11. do 18. oktobra 1958 je bilo rojenih 32 dečkov in 29 deklic.

Poročili so se:

Stanislav Kramer, čevljar, pomočnik in Marjana Filipič, pom. delavka, oba iz Celja; Alojz Krajnc, kmetijski tehnik iz Rožnega vrha in Pavla Ocvirk, strojna pletilja iz Smartna v Rož. dolini; Janez Vozlič, kolarski pomočnik in Ana Zupanc, polj. delavka, oba iz Zadobrove; Danijel Potočnik, klepar iz Celja in Alojzija Kuzman, otroška negovalka iz Smarjete; Karel Novak, pom. delavec in Alojzija Jezernik, železničarka, oba iz Celja; Ciril Klakočer, stroj. ključavničar in Ana Zlender, polj. delavka, oba iz Celja; Vinko Bule, livar in Julijana Guček, nameščenka, oba iz Štor; Milan Dmitrovič, oficir JLA iz Slov. Bistrice in Lidija Gračner, profesorica iz Maribora; Roman Bizjak skladiščni delavec in Ana Visinski, polj. delavka, oba iz Celja; Karel Polšak, uslužbenec iz Brestanice in Angela Mirnik, šivilj. pomočnica iz Celja; Martin Vrečer, ključavničar in Cecilija Jug, šivilj. pomočnica, oba iz Celja; Jože Bizjak, trgovski pomočnik in Terezija Užmah, natakarica, oba iz Borovnice; Milomir Kokanovič, stroj. ključavničar in Hilda Prepelič, pom. delavka, oba iz Divače.

Umrli:

Janja Spilak, otrok iz Žebnika, stara 1 mesec; Rudolf Štante, konjar iz Slov. Konjic, star 42 let; Franc Suster, delavec iz Gotovelj, star 26 let; Valburga Peršič, upokojenka iz Celja, stara 88 let; Angela Ukmar, telefonistka iz Hude Jame, stara 40 let; Dragica Jakob, otrok iz Zavrha nad Dobrno, stara 3 mesece.

SPET NIČ — Z GRADNJO CELJSKEGA HOTELA

Predvideni načrti, da bi še v letošnjem letu začeli z gradnjo hotela v Celju, so zaenkrat splavali po vodi. Prošnja za najem posojila pri Investicijski banki je namreč že pri prvem pretresu v Ljubljani naletela na odklonilno stališče. Kot je znano, ni bilo pri tej obravnavi nikogar, ki bi znal pristojnim činiteljem povedati, da gradnja hotela v mestu ob Savinji ni luksus, temveč močna potreba zlasti še zaradi tega, ker je Celje izhodiščna točka za znane turistične in zdraviliške kraje.

POSOJILA ZA POSPEŠEVANJE TURIZMA

Upravni odbor Jugoslovanske investicijske banke je na svoji zadnji seji odobril investicijska posojila tudi nekaterim interesentom na področju celjskega okraja za pospeševanje turizma. Tako je občinski ljudski odbor v Rogaški Slatini prejel posojilo v znesku 35,3 milijona dinarjev za ureditev vodovoda, hotel »Soča« v Rogaški Slatini 11,7 milijona in hotel »Slovenski dom« prav tam 7,9 milijona dinarjev.

ZAČELA SE JE GRADNJA SODNIJSKEGA POSLOPJA V CELJU

Pred kratkim se je sestala strokovna komisija, ki se je končno odločila za lokacijo in s tem za začetek gradnje novega sodnijskega poslopja v Celju. Po tej odločitvi so z gradnjo nove sodnije začeli na prostoru za sedanjim poslopjem okrožnega in okrajnega sodišča, to je med Gledališko in Jetniško ulico. Gradbena dela izvršuje celjsko podjetje »Beton«. Po načrtih bi morali spraviti novo poslopje pod streho že letošnje leto.

DROBNE VESTI IZ ŠALEŠKE DOLINE

K sprejemnemu izpitu za tečaj za učne kopače se je te dni v Velenju prijavilo 43 rudarjev. V prvi skupini za polkvalificirane rudarje je uspešno opravilo izpit 23 rudarjev (od 28), za kvalificirane delavce pa je od 15 prijavljencev 14 rudarjev uspešno položilo izpit. Lanski obiskovalci Šole za odrasle so bili sprejeti v tečaj brez izpitov.

V Velenju so 15. oktobra pričeli z gledališko sezono in letos prvič razpisali tudi gledališki abonma. Ljudsko gledališče Celje bo dalo 6 predstav, amatersko gledališče Svobode Velenje pa 3.

Delavska univerza Velenje se je letos odločila, da bo najprej organizirala 7 predavanj iz programa ZKJ. Računajo, da bo prvo predavanje »O zunanji politiki FLRJ« že v tem mesecu.

Pri vseh 4 KZ v šoštanjski občini že drugi mesec posvečajo največ pozornosti pripravam za volitve v zadružne svete. Pri vseh KZ sta občinski komite in SZDL organizirala sestanke, na katerih so se z zadružniki in predstavniki množičnih organizacij temeljito pogovorili o vlogi zadružnih svetov, hkrati pa razpravljali o petletnem perspektivnem načrtu v kmetijstvu.

OBISKALI SO STARČKE V GRMOVJU

Pred kratkim je odbor RK terena Gaberje s svojimi člani in zastopniki ostalih organizacij obiskal onemogle starčke v Grmovju in razdelil med nje razne priboljške. Za prijetno zabavo in dobro voljo sta poskrbela gledališki igralec, tov. Jeršin in harmonikar Lampret, ki sta se rade volje odzvala prošnji odbora.

Prav bi bilo, da bi tudi drugi odbori RK posnemali humane Gaberčane in se od časa do časa spomnili naših onemoglih tovarišev in tovarišic v raznih domovih.

V KONJICAH BODO GRADILI SODNO STAVBO

Po večletnih razpravah so se v Konjicah končno le odločili, da bodo začeli graditi stavbo za bodoče okrajno sodišče v tem kraju. Predvidenih je več milijonov dinarjev, zato bodo po vsej verjetnosti z gradnjo pričeli še letos, tako, da bi lahko drugo leto sodišče že poslovalo. V teh dneh bodo določili prostore, kjer bo stavba stala. Predvidenih je več variant in bo treba pač zbrati najprimernejši prostor.

med ljudmi • med ljudmi • med ljudmi

Kjer jok blaži otroku bolečine

.e pogledamo v matične spiske po kraju rojstva večjega dela mlajše generacije, bomo nemara začudeni, da je pri vseh navedena majhna celjska ulica — Ipavčeva ulica. Tam je namreč celjska porodnišnica, kraj, kjer prvi krik drobnih bitij blaži vse bolečine...

Malce čudno se sliši, če povem, da sva tokrat s fotoreporterjem šla po isti poti, ki jo hodijo žene pri svojem največjem življenjskem poslanstvu. Dva moška na poti, ki jo je narava dodelila ženi. Seveda čisto drugače...

Materinski dom... Od ostalih poslopij bolnišnice ločena stavba se v vseh ozirih razlikuje od običajnih bolniških sob. Čakajoče matere se tu pripravljajo na prihod malčkov. Večidel so iz oddaljenih krajev. Tu so, da bi bile blizu, ko morajo leči v posteljo. Tu dobijo nasvete o sodobni prehrani dojenčka, o njegovi negi in ravnanju z drobnim bitjem. Zaenkrat seveda na lutki... Toda čez dan, morda že čez nekaj ur...

V porodni sobi smo se srečali s pritajenimi kriki in s prvim problemom Soba ima štiri postelje za porodnice. Včasih je premalo prostora. Prenekateri otrok zagleda luč sveta na zasilni postelji kar na hodniku. So dnevi, ko se rodi v tem oddelku tudi več kot deset otrok. 2. septembra letos se jih je v enem dnevu rodilo 16.

..Krik otroka, komaj, rojenega spremeni trpeč izraz žene, ki je pravkar postala mati, v obličje, ki ga napolni sreča...

Novorojenček kriči v rokah babice. Pravkar je bil okopan in poveza čez trebušček je prvi del njegovega oblačila. Takle se bo šel predstaviti mamici, ko se bo prebudila iz globokega sna...

Do takrat mora mali kričač med svoje vrstnike. V malih sobicah, komaj vrednih te besede, stojijo male posteljice, podobne kartotečnim skrinjam. Po dvajset jih je v eni taki sobici. Od časa do časa se dvigne cel register kričečih glasov iz drobnih prs. Tu je naš novorojenček dobil ime na ročico, dobil je svojo prvo garderobo in prvič legel v postlano posteljico.

Poslovimo se od našega najnovejšega znanca in poglejmo okrog. V inkubatorjih, imajo dva, ležita dva nedonošenčka. Eden je tako droban, da sem se glasno zbal za njegov obstoj.

- Le brez skrbi, me potolažijo. Že 18 dni je tu. Morda bo ležal v tej zapleteni napravi še mesece. —

Popeljali so me k posteljici, kjer je mala deklica presunljivo oznanjala, da je že čas obeda. Ta deklica je imela pri rojstvu 970 gramov (normalna teža od 3000 do 3500 gramov). Danes je stara dva in pol meseca in že tehta 2500 gramov. Pred tednom je zapustila inkubator, čez nekaj tednov pa bo verjetno tudi bolnišnico.

V eni vrsti, v kakih petih posteljicah, sta ležala kar po dva skupaj. Dvojčki? Ne. Le premalo prostora imajo, zato morajo pogosto spraviti po dva v eno koritce.

V bolniških sobah je prav taka gneča. Čeravno se postelje sproti spraznujejo, toda vedno prihajajo nove bolnice. Doslednost pri čiščenju je nemogoča. Po predpisih bi morali vsako izpraznjeno sobo vsaj dva dni zračiti in čistiti. Toda kako, če pogosto ležijo matere celo na hodniku? Porodniški oddelek ima 53 postelj, rojstev pa je v letošnjem letu do začetka tega tedna bilo 2126. Če bi imeli vsaj 80 postelj, bi nekako odgovarjalo potrebam. Poleg tega bi morale biti sobe manjše, da bi jih lahko čistili.

Porodnišnica je bila zgrajena leta 1932. V stavbi je poleg ginekološkega oddelka še vrsta stanovanj. Primarij porodnišnice dr. Pehani želi samo to, da bi oddelek imel več prostora. Zdravniki so vedno v strahu, da bi ne prišlo do infekcij tako med materami kakor med novorojenčki. Vsako leto je v hiši v Ipavčevi ulici več rojstev. Bodoče matere se raje prepustijo oskrbi in varnosti ustanove in vedno manj je rojstev na domovih. Le izračunajmo. Nad 2000 rojstev v letošnjem letu. Če vzamemo povprečje 1000 rojstev na vsako leto odkar porodnišnica v Ipavčevi obstaja, potem to pomeni tako številko kot jo ima približno celotno Celje skupaj v prebivalstvu. Toda bržčas bo številka še večja...

Tako. Popotovali smo skozi hišo v Ipavčevi ulici, ki je rojstni kraj večine naših najmanjših in spoznali, da je tudi ta dom rojstev potreben preroditve. Pred nama je po stopnicah stopala srečna mamica z otrokom v naročju. Mar bi ne bilo lepo, če bi ta žena, če bo spet prišla sem, našla prijetnejše okolje? -c. k.

med ljudmi • med ljudmi • med ljudmi

šport • šport • šport • šport • šport

PREDKONGRESNE TEKME

Materialni problemi telesne kulture

Med osnovne probleme pri nadaljnjem razvoju naše telesne kulture spada vsekakor ureditev finansiranja v organizacijah za telesne kulture. O tem problemu je v zadnjih letih vse več razprav, predlogov in priporočil, vendar se še nismo uspešno premaknili z mrtve točke. Eno je gotovo, da bo v bodoče naša skupnost morala zavečjo množičnost telesnovzgojnega gibanja in dvig kvalitete dajati večja finančna sredstva. Vsekakor ne moremo pričakovati, da bomo v bodoče lahko uredili sistem finansiranja telesne kulture le preko proračunskih sredstev v občinah, okrajnih, izvršnih republiških in zveznih svetov. Viri teh sredstev bodo lahko različni: od dotacij Ljudskih odborov in izvršnih svetov, podpor podjetij, procentov iz sklada preventivno-zdravstvene zaščite, procentov od davka na promet z alkoholnimi pijačami, procentov od sindikalne članarine, procentov od dohodkov državne loterije itd. Ta sredstva bi po svojih virih in obsegu morala biti stalna, ker bi le na ta način lahko izvajali dolgoročno politiko razvoja naše telesne kulture. Pravilno finančno politiko na tem področju bo mogoče izvajati le z ustanovitvijo posebnih skladov za telesno kulturo, ki bi bili organizirani po občinah in okraju. Nadzor nad poslovanjem teh skladov bi vršili državno-društveni organi za telesno kulturo. Pri delitvi teh sredstev pa bi bilo treba upoštevati določeno razvojno pot naše telesne kulture po načelih množičnosti in vsestranosti. Sredstva bi se naj vlagala predvsem, tu mislimo družbena sredstva, v izgradnjo in za vzdrževanje športnih objektov, šolanje in plačevanje strokovnih kadrov, za zdravstveno kontrolo športnikov, za večje prireditve in tekmovanja, ki so širšega društvenega pomena. Objekti za telesno kulturo naj bi postali last skupnosti, za nje pa bi morali skrbeti ljudski odbori. Oblike neposrednega upravljanja so lahko različne, koristnike in način upravljanja pa bi naj utrdile komune preko organov za telesno kulturo. Tako postavljajo teze ta problem pred kongres in vsekakor lahko pričakujemo ob teh problemih najživahnejšo razpravo. Društva za telesno kulturo so sedaj ob reševanju teh materialnih težav prišla v »ćor-sokak«, iz katerega ni izhoda. Brez dvoma bo treba ta problem rešiti centralno za vse države s tem, da bo kongres dal določena priporočila ZIS, iz kakšnih virov se naj stekajo sredstva v določene sklade. Tega problema niti občine niti okraji ne morejo kljub veliki samostojnosti rešiti z določenimi odloki uspešno. Ob vsem tem pisarjenju in težavah materialnega značaja na področju telesne kulture pa ne smemo pričakovati čudežev od bližnjega kongresa. Gre v prvi vrsti za ureditev večjih in stalnih virov ter za odpravo sedanje anarhije in večje družbene kontrole pri razdeljevanju družbenih sredstev v ta namen. Brez dvoma pa bo držala ugotovitev podpredsednika OLO Celje tovariša Mirana Cvenka na zadnji razpravi o kongresnih tezah, da bo osebna iniciativa še vedno merodajna in včasih tudi odločujoča pri ustvarjanju boljše materialne baze v telesni kulturi, zato je tudi v bodoče ne bo odklanjati. Ta iniciativa pa bi naj prešla na kulturnejšo raven, kajti prosjačenja in beračenja imajo naši športni delavci že preko glave.

ATLETIKA

Brodnikov podvig ob zaključku sezone

Veliki so še načrti AD Kladivar v letošnji sezoni. Društveni delavci bi želeli, da bi atleti in atletinje, ki so letos kljub poznemu času še v polni formi, izboljšali društvene, republiške in državne tablice, izboljšali republiške rekorde v štafetah in podobno, vse pa kaže, da je dober namen le zamudil svoj »vlak«, ker mraz in jesenski dež že lezeta v kosti... Brodnik je ujel še zadnji hip in je pred dnevi kar za 421 točk izboljšal državni rekord v deseteroboju, ki se sedaj glasi 6.782 točk! Njegovi rezultati so zares odlični in kažejo na popolnega vsestranskega atleta, ki ima pred seboj še velike možnosti. Sam pravi, da bo v prihodnjem letu naskakoval mejo 7.000 točk v tem najnapornejšem atletskem tekmovanju. Njegov društveni tovariš Kopitar Jože je zbral 5.225 točk in se je s to znamko pravtako prerinil v slovenski vrh deseterobojcev.

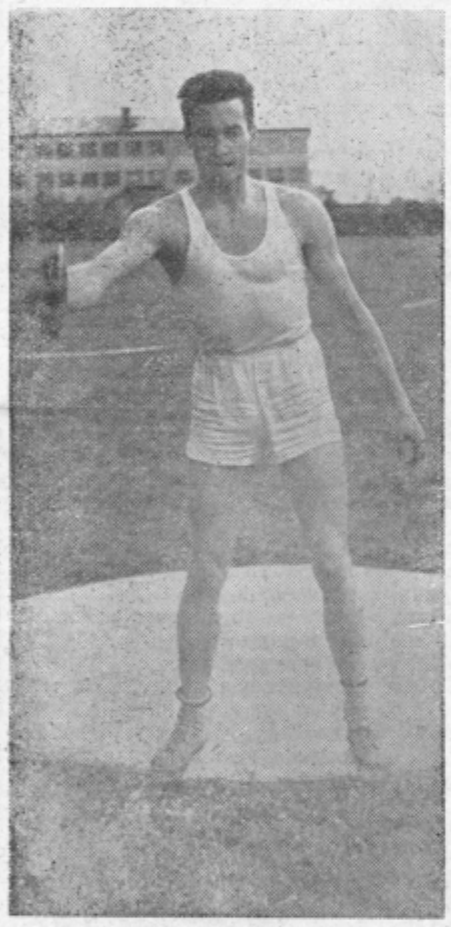

Brodnik se je izkazal kot vsestranski atlet

Prodoren uspeh Važiča v Beogradu

Na »Teku osvoboditve« v Beogradu, je član AD Kladivar Simo Važič tudi letos premagal vso jugoslovansko atletsko tekaško elito na progi nad 5.000 m od Mihalića, Stritofa, Subotića in drugih. Tako je ob zaključku atletske sezone Simo Važič pobral izredno lepo lovoriko sredi Beograda in se drugič zapovrstjo vpisal v listo zmagovalcev v teku, ki ga prirejajo vsako leto v počastitev osvoboditve našega glavnega mesta. Čestitamo!

DROBNE ATLETSKE VESTI

V počastitev kongresa telesne kulture sta učiteljišče in ESS pridelili atletsko tekmovanje, ki se ga je udeležilo nad 800 mladincev in mladink. Doseženih je bilo več odličnih rezultatov, ki kažejo, da na celjskih srednjih šolah rastejo nadarjeni atleti in atletinje.

Kač Florjan je na zadnjem prvenstvu LRS v peteroboju osvojil naslov prvaka!

Lešek Roman se je izkazal z odličnim rezultatom 22.5 v teku na 200 m, ki ga postavlja v letošnji sezoni na visoko mesto v FLRJ.

LEPA POBUDA V TEDNU OTROKA

Obe društvi Partizan v Celju sta v Tednu otroka organizirali za svoje pionirje meddruštveni dvoboj v orientacijskem pohodu, igri med dvema ognjema, v košarki, atletiki, telovadbi in malem rokometu. Vse prireditve so lepo uspele. V orientacijskem pohodu so bili boljši mladi tekmovalci iz Gaberja, med dvema ognjema pri st. pionirjih Celje-Gaberje, pri ml. pionirjih Celje-mesto, v košarki so pri st. pionirjih zopet zmagali Gabrčani, pri mlajših pa iz mesta, v atletiki so bili boljši tekmovalci iz Celja-mesto, v telovadbi je ostal dvoboj neodločen, v malem rokometu je zmaga pripadla Gaberju. V skupnem točkovanju so zmagali pionirji Celje-Gaberje s 137,5:132,5 točke pred Celje-mestom.

Pobudo obeh društev moramo pozdraviti, saj brez dvoma se slična društva v okraju skorajda niso spomnila tega pomembnega praznovanja za naše otroke.

NEDELJSKI ŠPORTNI PROGRAM:

V domu TVD Partizan Celje-Gaberje in telovadnici gimnazije — ob 8
Okrajno šolsko prvenstvo v odbojki
V Šoštanju ob 15.00 — Šoštanj : Celje
V Storah ob 15.00 — Kovinar : Rudar (Hrastnik)
V Celju na igrišču Olimpa ob 15.00 — Olimp : Proletarec (Zagorje)
V Laškem ob 15.00 — Laško : Radeče
V Velenju ob 15.00 — Rudar-Partizan : Smartno ob Paki (mladina)

PRETEP TUDI V CELJU

Naslov je vsekakor zanimivejši od napisa — zmaga ali poraz Kladivarja. Kar uvodoma pa je treba poudariti, da tokrat Celjani niso bili aktivni povzročitelji te nečedne zadevice, ki se je v nedeljo zgodila na Skalni kleti.

Nogometaši Bratstva iz Hrastnika vsekakor niso mogli preboleti poraza na igrišču s 3:4 proti Celju. Že v tekmi so se posluževali tolikšnih grobosti, vmes pa še ogovarjali sodniku, da je mirnim gledalcem šlo takšno obnašanje na živce. Več ali manj so se ljudje vpraševali, če takšen boj še sliči na nogometno tekmo. Ob zaključnem žvižgu sodnika se je človek v resnici oddahnil. Gledalci so odšli domov, v garderobi in pred njo pa so gostje z latami in coklami napadli celjske nogometaše in funkcionarje. Le prisebnosti številnih rediteljev se je zahvaliti, da so goste razorožili in pomirili. Epilog tega pretepa že obravnava Tajništvo za notranje zadeve, pa tudi CNP ne bo držala križem rok!

Kladivar je na Glaziji zopet spravljal ljubitelje nogometa ob pamet ali živce. Šele tik pred zaključkom tekme je nekoliko ohladil vroče glave Hribernik, ki je rešil vsaj deloma z doseženim golom čast Kladivarja, če lahko neodločen izid proti slabemu nasprotniku iz Izole smatramo za delen uspeh. Brez dvoma drži, da je nedeljski izid šteti med velik neuspeh Kladivarja, ki iz tedna v teden igra slabše in kot smo se prepričali v nedeljo na Glaziji zima v svojih vrstah vsaj enega napadalnega igralca. Vzroki trenutnih neuspehov so vsekakor v omalovaževanju redne vadbe. Vadba dela mojstra — to je star pregovor in naj bi se ga oprijeli tudi igralci Kladivarja, če hočejo v bodoče korakati po uspešnejši poti naprej!

V podzvezni ligi je Olimp doživel poraz v Velenju z 2:4, Konjičani so bili doma zopet zmagoviti proti Svobodi z 2:0, Šoštanjčani so iz Hrastnika proti Rudarju prinesli dragoceno točko — 1:1, Storjani pa so kljub porazu v Rogatcu z 0:1 proti Bratstvu srečno osvojili obe točki s 3:0, ker so domačini »goljufali« z izposojenim igralcem iz varaždinske podzveze... Tako so se Storjani po VI. kolu tega prvenstva povzpeli na vrh lestvice, Konjičani pa na 3. mesto!

V II. razredu podzvezne lige je Kladivar B doma izgubil z Radečami z 1:2, Laško v Zagorju proti B moštvu Proletarca z 1:7, Edinstvo iz Rogaške Slatine pa je doma zmagalo proti C garnituri trboveljskega Rudarja s 5:2. Pionirji Kladivarja so premagali Olimp z 1:0. Na okrajnem prvenstvu šol v nogometu je sodelovalo 12 moštev, v finalu pa so se spoprijeli gimnazija, IKS in ISS iz Rogaške Slatine. Vse finalne tekme so se končale neodločeno, zmagovalec pa je zaradi boljšega količnika gimnazija.

TEKSTILNA TOVARNA »JUTEKS«, ŽALEC

razpisuje naslednji delovni mesti

1. ADMINISTRATORKE
2. ELEKTRIKARJA

Pogoj pod točko 1.: srednja šola, vsaj 3-letna praksa, znanje stenografije in strojepisja ter nemškega jezika. Pogoj pod točko 2.: šola za elektrikarje in praksa. — Pismene prošnje je poslati na upravo podjetja do 10. novembra 1958.

TOVARNA TEHTNIC CELJE

sprejme

KVALIFICIRANE IN POLKVALIFICIRANE PLESKARJE
POLKVALIFICIRANE KLJUČAVNIČARJE
NEKVALIFICIRANE DELAVCE
KVALIFICIRANEGA KURJAČA

Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Ponudbe poslati na upravo podjetja, Mariborska cesta 1.

TOVARNA TEHTNIC CELJE

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij
CELJSKE TISKARNE CELJE

razpisuje naslednji delovni mesti:

1. KURJAČA CENTRALNE KURJAVE
Potrebna kvalifikacija: strokovni izpit za kurjača centralne kurjave ali pa pomožni delavec s triletno prakso dela s pečmi centralne kurjave.

2. DVA POMOŽNA DELAVCA za oddelek tiskarske strojnice
Potrebna kvalifikacija: polkvalificiran delavec. Pogoj — veselje do strojev. — Plača po določilih tarifnega pravilnika za ta delovna mesta. — Prošnje je vložiti do 31. oktobra 1958.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA PRI ŽELEZARNI ŠTORE

razpisuje natečaj za delovna mesta

2 KOMERCIALISTA za nabavno službo

Pogoj: srednja ekonomska ali trgovska šola z zaključnim izpitom ter nekaj prakse v enaki ali sorodni službi.

2 ADMINISTRATORKI — z dobrim obvladanjem strojepisja
2 KNJIGOVODJI

Pogoj: dovršena ekonomska srednja šola ali trgovska šola z zaključnim izpitom in nekaj prakse v knjigovodstvu.

Prošnje je poslati personalnemu oddelku Železarne Štore do 5. novembra 1958. — Samsko stanovanje zagotovljeno.

Ker so se v zvezi s prijavami vinskega pridelka in plačevanja promentega davka od vina pojavile nekatere nejasnosti, Tajništvo za finance OLO Celje v soglasju s Tajništvom za gospodarstvo Okrajnega ljudskega odbora Celje

pojasnjuje

Letošnja trgatev grozdja je bila končana v okraju Celje v splošnem med 1. in 15. oktobrom. Ker so dolžni vinogradniki vsako leto prijaviti vinski pridelek občinskim ljudskim odborom zaradi plačila prometnega davka od vina, je Okrajni ljudski odbor Celje v smislu Navodila o pobiranju in kontroli prometnega davka od alkoholnih pijač (Ur. list FLRJ, št. 21/54 in 4/55) predlagal, da občinski ljudski odbori določijo za svoje območje skrajni rok za prijavo vina od 20. do 30. oktobra 1958, dan za popis vina pri vseh gostinskih obratih, trgovskih podjetjih z vinom in vinogradnikih pa 31. oktober 1958, ker se smatra, da bo s tem dnem vinski mošt praktično postal vino.

Pridelovalci vina so dolžni plačati prometni davek 25 din od litra vina, in sicer od celotnega pridelka po odbitku količin, ki so po republiških predpisih priznane kot neobdavčene za lastno porabo. Če pridelovalec proda vino državnemu ali zadružnemu podjetju, obveznost plačila prometnega davka preide na podjetje kot kupca.

Obveznost plačila prometnega davka nastane za pridelovalce vina v času prodaje vina. Dokončno se pa obračuna prometni davek od pridelovalcev vina vsako leto 1. oktobra za preteklo pridelovalno leto.

Celje, 21. oktobra 1958

Iz pisarne Tajništva za finance OLO Celje

Odbojka:
OBČINSKA PRVAKA — UČITELJIŠČE IN ESS

Občinsko prvenstvo srednjih in strokovnih šol v odbojki je zbralo 7 moških in 3 ženske ekipe. Pri mladincih je v finalu zmagalo učiteljišče proti gimnaziji z 2:0, pri mladinkah pa je bila najboljša ESS pred gimnazijo in učiteljiščem.

PARAGIN

je najnovejše sredstvo proti krvavenju dlesni v ustih. Nudijo lekarne in drogerije.

AMATERJI! V treh dneh vam razvijemo, kopiramo in povečamo. Foto »IDEAL«, Celje Cankarjeva 11.

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTNI PREDAL 16 — TEL. UREDNIŠTVA 24-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 620-305-T-1-266 PRI MESTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN POLLETNA 250 DIN, ČETRTLETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO — TISKA CELJSKA TISKARNA V CELJU

objave in oglasi • objave in oglasi

VOJAŠKI VOJNI INVALIDI!

V uradnem listu FLRJ štev. 39-1958 je objavljena uredba o spremembah uredbe o invalidskih prejemkih, dalje uredba o spremembah uredbe o posebnem invalidskem dodatku otrokom padlih borcev in uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o otroških dodatkih. Po predpisih navedenih spremenjenih uredb se invalidski oz. posebni invalidski in otroški dodatki zvišajo od 1. 10. 1958 dalje. O tem so objavili podrobnejše podatke že dnevni časopisi.

OLO Celje je prejel obvestilo, da bo Zvezni izvršni svet, sekretariat za socialno politiko v kratkem izdal natančna navodila za prevedbo na nove invalidske, posebne invalidske in otroške dodatke, dotlej pa da naj se prevedbe ne izvajajo.

Vojaške vojne invalide in vojne družinske invalidske upravičence obveščamo o tem sporočilu zveznega sekretariata za socialno varstvo z namenom, da ne bi prizadeti invalidski upravičenci hodili po informacije na OLO in občinske ljudske odbore ali naslovljali brez potrebe urgence z vprašanji, kdaj bodo prevedbe izvršene.

Prevedbe se bodo začele izvajati takoj in reševale prvenstveno, čim bodo izdana navodila zveznega sekretariata za socialno varstvo.

Tajništvo za zdravstvo in socialno varstvo OLO Celje

GRADBENO PODJETJE Savingrad v Celju kupi rabljene pisalne mize in pisarniške omare. Prosimo ponudbe z navedbo cene.

SPOROČILO SVOJCEM GROBOV

Pozivamo vse svojce umrlih, da do Dneva mrtvih očistijo in uredijo svoja grobišča, odstranijo nagrobne spomenike, ki se ne nahajajo na grobovih, ter da primerno uredijo oziroma popravijo napisne plošče.

Obenem pozivamo svojce, da vplačajo zapadlo najemnino grobišč in grobnic. Seznam neplačanih grobišč in grobnic se nahaja od 20. 10. 1958 pred vhodom na Mestno pokopališče v Cretu.

V kolikor stranke ne bi očistile grobišč in plačale najemnine do 1. 11. 1958, bodo grobišča in grobnice z eventualnimi spomeniki zapadle v last zavoda brez posebnega obvestila strankam (čl. 8 in 9 Pokopališkega reda oziroma pravilnika).

Istočasno sporočamo, da ima zavod na zalogi dovoljno količino sveč in nagrobnih luč, katere prdajamo v upravni pisarni. Na Dan mrtvih pa bosta obe pokopališči založeni z dovoljno količino sveč in nagrobnih luč.

PRODAM 40 arov njive, sedaj umetni travnik — spodnja gmajna in loke. Vprašati v trafiki Petrovče.
PRODAM slamoreznico, konjsko vprego, plug, brane, kultivator in okopalnik. Vprašati v trafiki Petrovče.
PRODAM kotel za žganjekuho (60 litrov). Zupančič, Smarjeta 57.
PRODAM poceni travnik-sadovnjak v Arclinu. Primerno za 4 parcele. Naslov v upravi lista.
PRODAM kompletno vodno črpalko. Podplatan, Hrušovec 45, Šentjur.
PRODAM hišo z vrtom v bližini Celja. Naslov v upravi lista.
PRODAM ugodno suhe hrastove deske in poltovorni avto (na 3 kolesa) znamke »TEMPO«. Cena 20.000 din. Vprašati Celje, Ostrožno 24.
PRODAM ugodno večjo lepo kuhinjsko kredenco. Naslov v upravi lista.
KUPIM enofazno električno črpalko za hišni vodovod. Podplatan, Hrušovec 45, Šentjur.
KUPIM enosobno stanovanje, garsoniero ali sobo, vseljivo v mestu. Vseljiva lahko tudi spomladi. Naslov v upravi lista.
ZAMENJAM dva in pol sobno lepo stanovanje v Celju za manjše ali garsoniero v Ljubljani. Ponudbe na upravo lista pod »center — center«.
KDOR mi preskrbi prazno sobo, mu dam lepo nagrado. Naslov v upravi lista.
IZGUBLJENO
Kdor najde zlato zapestnico, naj jo proti nagradi odda v upravi Celjskega tednika.

Naša mila, nepozabna

MILKA MERŠOL, roj. Tominšek

je umrla dne 7. oktobra 1958 v Clevelandu. Žalujoči soprog dr. Valentin Meršol z otroki, bratje, sestre in ostali sorodniki.

Cleveland, Celje, Maribor, Ljubljana, Bočna.

radio 202m

NEDELJA, 26. oktobra
12,00 Pogovor z državljani
12,10 Zabavna glasba, vmes objave
12,15 Želeli ste — poslušajte!

PONEDELJEK, 27. oktobra
17,00 Celjska kronika
17,10 Popevke na tekočem traku
17,20 Športni tednik
17,30 Želeli ste — poslušajte!
17,45 Zabavna glasba, vmes objave

TOREK, 28. oktobra
17,00 Celjska kronika
17,10 Domače viže igra trio Edvarda Goršiča pojo: Marija Taborjeva, Jože Kores in Mirko Videčnik
17,30 Želeli ste — poslušajte!
17,45 Zabavna glasba, vmes objave

SREDA, 29. oktobra
17,00 Celjska kronika
17,15 Za ljubitelje operne glasbe
17,30 Želeli ste — poslušajte!
17,45 Zabavna glasba, vmes objave

ČETRTEK, 30. oktobra
17,00 Celjska kronika
17,10 Pojeta ženski pevski zbor »Svobode« Štore in moški zbor »Bratov Ipavcev« iz Šentjurja
17,30 Želeli ste — poslušajte!
17,45 Zabavna glasba, vmes objave

PETEK, 31. oktobra
17,00 Celjska kronika
17,10 Lepe melodije
17,20 »Da bi bilo Celje lepše...« — anketa Olepševalnega in turističnega društva Celje med šolsko mladino.
17,30 Želeli ste — poslušajte!
17,45 Zabavna glasba, vmes objave

SOBOTA, 1. novembra
6,00 — 23.00 Prenos sporeda RL

kino • kino • kino • kino

KINO UNION CELJE
Od 25. — 29. X., »Belo pero«, ameriški barvni vestern film
Od 30.—3. XI., »Vrnil se bom v Kandaru«, francoski barvni film

KINO METROPOL CELJE
Od 24.—27. X., »Salemske čarovnice«, ameriški film
Od 28.—31. X., »Višina«, ruski barvni film
Matineja: dne 26. X. »Naprej stric Willy«, ameriški barvni film

Začetek romantičen - kakšen bo konec?

Bulvarski tisk na Zahodu se je pred kratkim močno razvnemal nad zgodbo, ki bi jo domala lahko uvrstil med pravljice 1001 noči. Pred dvemi leti se je namreč aristokratska hči Amely, nečakinja bivšega britanskega predsednika Edna, spoznala z lepim ribičem Giovanijem z otoka Issia. Dve leti dolgo se je morala boriti s starši in prestati preizkušnjo svoje ljubezni preden so ji dovolili z njim pred oltar. Amely je ta čas dobivala na stotine pisem, ki so jo opozorila »Ne dovoli, da ti sreča pobegne«.

— Dobro se razumeta! — je zaklical Giovani svoji mladi ženi in materi, ko je po poročnih počitnicah spet odšel za teden dni na morje.

Pred kratkim sta se Giovani in Amely vzela in bogata nevesta je po kratkem poročnem potovanju odšla z možem v širomašno ribiško vas, kjer si je Giovani zgradil malo hišico.

Giovani, kot pravijo, noče nič slišati, da bi ženini bogati sorodniki prispevali k novemu domu. Ima okoli 14.000 din plače in Amely je čvrsto odločena živeti v skromnih razmerah in gospodinjiti svojemu izvoljencu. Zanjo se je začela nova preizkušnja. Razvajena bogataška hči se bo morala vživeti v položaj ribiških žena. Za šest dni samote bo en dan skupaj z možem, ki po ves teden ostaja na ladji za globinski lov.

Začetek je res romantičen. Toda kakšno bo nadaljevanje, kakšen konec. Bo Amely zadostovala samo ljubezen do črnolasega Italijana ob skromni plači? Bo ponosni Giovani ostal vedno tako nedostopen do težkih funtov njunih lordovskih sorodnikov? Verjetno bosta oba popustila, kajti kakorkoli se življenjska zgodba tudi začne, življenje samo pa le ni pravljica.

MISLI

Odrasli pogosto govorijo mladini tako, kot bi ne imeli z njo nobenih odnosov.

Takoj je mogoče spoznati ljudi, ki ležijo na cvetju. — Oni namreč vedno jadikujejo nad trnjem...

Štiridnevni teden so mnogi sami zase že vpeljali, le da porabijo zanj sedem dni...

Najslabša plat predmetov v starinarnah je vedno moderna cena... —

ZBADLJIVKE

Kar ji je pri njenem možu najbolj všeč — je njegova žena.

Malo znanja ni nič hudega — razen, če ga ne precenjujemo.

Ameriški babysitter

Študenti in brezposelni v Ameriki lahko pokličejo neke vrste posredovalnico, ki jim za nekaj drobiža preskrbi nekajurno delo kot varuhom otrok in hiš v družinah, kjer se starši podajo kdaj pa kdaj v kino, gledališče ali na zabavo. Tem čuvarjem pravijo v Ameriki »Babysitter«. O teh krožijo razne zgodbe, še več pa jih vedo povedati »negovalci otrok« o svojih »delodajalcih«. Na primer, kaj pravi tale:

Čim sem stopil v stanovanje družine, kjer naj bi eno noč ostal za varuha hiše in otrok, so mi predstavili razvajenega jazbečarja.

»Kadar se popraska s tačko po vratu mu dajte vode, če se drgne ob kredenco, mu ponudite pasjih piškotov, če bo zalajal na hladilnik, dobi mleka in če se vleže, ga dobro pokrijte...

PROBLEMATIČEN IZUM

Japonci so začeli serijsko izdelovati zložljivo kolo, ki ga v nekaj minutah zložiš in spet sestaviš. Če je dvokolo zloženo, ga lahko lastnik vtakne v avtomobilski prtljažnik. Toda to je problematično. Kdor ima že avto, se požvižga na kolo, četudi je zložljivo.

ŠEST DNI ZA PISALNIM STROJEM

Italijan Vincenco Lanino je te dni postavil nov rekord v daktilografskem »maratonu«. Šest dni je prepisoval detektivski roman. Pavze, ki jih je po pravilih imel vsako uro po 15 minut, ni izkoristil za počitek, temveč je sedel za klavir in igral priljubljene skladbe.

Naročil ni hotelo biti konca, ko sem se spomnil in vprašal:

— Kaj pa z otroci, kdaj jih moram spraviti v postelju? —

— O, zavoljo njih si ne delajte skrbi, otroci vedno zaspijo pred televizijskim aparatom... je glasil odgovor.

ATOMSKI ZAJTRK

Nedavno se je v Parizu zbralo za svečano pogrnjeno mizo okoli osemdeset strokovnjakov, ki že leta proučujejo možnosti konserviranja hrane s pomočjo radioaktivnih žarkov. Njihov zajtrk je bil »v stilu« te družbe. Jedli so slanino in piščance, ki so pred letom dni bili izpostavljeni žarčenju gama-žarkov in se vse do tega dne niso niti najmanj pokvarili. Strokovnjaki pravijo, da bodo ta način konserviranja sveže hrane osvojili po vsem svetu do 1960. leta.

OROŽJE IZ PLASTIČNE SNOVI

Kdor je služil v pešadiji, bo priznal, da ima navadna karabinka po 20 kilometrih marša tako težo, da se pešaku rama upogne. No, v Ameriki so izdelali prototip puške, ki je izdelana iz lahkih legur in plastične snovi. Taka karabinka tehta manj kot en kilogram in celo plava po vodi. V kopitu so skriti predali za prvi zavoj, zdravila, cigarete in vžigalice. Torej vse, da bi bilo moderno klanje čim bolj komodno.

METODA

bodice · bodice · bodice

RAZSTAVA

Vsak délavni dan
te pozdravlja, Celjan,
razstava koles
vseh tipov in mark
od modernih čudes
do prastarih bark
na cesti stoječih,
ob zidu slonečih,
na tlaku ležečih.
Vstopnine ni.
A ulice tesne
ob tej so razstavi
vse délavne dni,
ko z leve in desne
se glava pri glavi
naprej tišči
skoz koles pregrade
in vse barikade,
kar tu jih stoji...

IŠČEMO VANDU KOS!
(Naslov filma)

Iščemo Vandu Kos!
Kdor v jeziku ni bos
in je kaj podkovan,
če preveč ni zaspan,
tražio bi Vandu Kos,
iskal pa Vando Kos!
Našel bi jo v trenutku,
če bi jo zvesto iskal
po jezikovnem občutku,
kakor je dobro in prav,
in bi jezikov ne mešal,
ampak jih spoštoval.

GLAS Z VRANSKEGA

Vranske občine bo konec
že čez mesec in še manj.
Polnejši bo žalski lonec,
ko še Vransko pride vanj.

Pohiteli so Vrančani
z osemenjevalnico.
Temelji so izkopani,
zid že raste pod nebo.

Kar Vrančani so pričeli,
Žalec naj naprej gradi!
Prav zato so pohiteli
Vrančani prebrisani...

6

PIRATI v Tasmanskem morju

CHARLES ANSON

»Prinaša Mr. Wright besedilo radiogramov tudi sam?«

»Ta osel je poveril Mr. Charlesu.«

»Odnaša jih gotovo Mr. Charles?«

»Da, vsako jutro. In včasih tudi zvečer.«

»Mr. Wright nikoli ne prihaja sam?«

»Zelo poredko. Vse opravlja Mr. Charles, ki mu gospod zelo zaupa.«

Gilbert je pregledal še knjigo prejetih radiogramov in si zapomnil sledečega:

SPOROČITE V HOBART FIRMI BLORIOT & CO. NAJ PRIPRAVI 400 ZABOJEV ZA LADJO SANTA CRUZ; 8. 7. 56-F51. PRIHOD OKOLI 25. 7. 56.

»Od kod je prišel tale radiogram?« je vprašal Gilbert.

»S parnika Santa Cruz.«

»Parnik se menda ni ustavil na Flyntovih otokih?«

»Ne, nemara je plul mimo. Včasih namreč storimo uslugo tujim ladjam, da posredujemo njihova sporočila.«

»Zelo zanimivo. Veste, dragi Mr. Gold, če bi se še kdaj rodil, bi hotel biti v vašem poklicu... Da, da in tudi Charles je imeniten fant, prav zares... Ali imate popoldne kaj časa? V klubu bi vrgli partijo bridgea.«

»Prav žal mi je. Popoldne sem v službi.«

»Pa drugič. Zelo dobro igate bridge, Mr. Gold.«

»Zelo rad ga igram. Na svidenje, Mr. Gilbert.«

»Na svidenje.«

Od Golda se je Gilbert namenil naravnost v svojo sobo, da bi temeljito premislil dogodke zadnjih dni. Izvedel ni pravzaprav nič posebnega, vendar se je njegov sum v Charlesa močno povečal. Vselej je bil nekam raztresen, kakor da ga vsega zavzema neka skrb, ki mu ne daje možnosti, da bi se vživel v družbo. Zdaj sta oba radiograma vrgla novo luč na Wrightovega zaupnika. Če je odposlal sporočilo na svojo pest in če sta bili v kakršnikoli zvezi s pirati, potem je storil veliko napako, ki je tako premetenim gangsterjem malone ni mogoče pripisati; nemara se čutijo povsem varne.

Južni del Wrightovega otoka, kjer je stala radijska postaja, je bil ozek, nerodoviten pas skalovja, ki je segal dve milji daleč v morje. Ker je opoldansko sonce na moč pripekalo, je bil Gilbert premočen od potu, ko je dosegel palmov gozd, ki je na gosto pokrival podkvasto vzpetino, nekakšno naravno pregrado med skalovitim izrastkom in samim otokom. V gozdu je bilo mračno in soparno in ko se je detektiv prerival po ozki stezi navkreber, se mu je zazdelo, da sliši rahel šum in pokanje vejic. Obstal je in napeto prisluškoval. Na levi je še nekaj zaprasketalo, potem je vse utihnilo. Le kriki nekega ptiča so prihajali skozi soparno ozračje. Gilbert je stopil nekaj korakov dalje. Šum se je ponovil in takoj spet prenehal, ko je Gilbert obstal. Zdaj ni več dvomil, da ga nekdo zasleduje. Pospešil je korake in kmalu dosegel jaso na vrhu griča, od koder se je steza spuščala proti Wrightovi vili. Planil je v goščavo na levi in se skril za deblo palme. Ni mu bilo treba dolgo čakati. Po stezi je za njim pritekel črnec, vodja Molckejevih kanakov, obstal na robu jase in v neodločnosti okleval. Gilbert je stopil predenj.

»O, massa princ!« je rekel črnec začudeno.

»Koga iščeš?«

»Nikogar iščem.«

»Kaj si potem počel v goščavi?«

»Nič počel. Kar tako Bob iti sem pa tja..«

»Ne laži! Kdo te je poslal sem?«

»Če ne poveš po resnici, bo to tvoja zadnja ura!«

Gilbert je potegnil revolver in ga nameril črncu na prsa. Bob je od strahu posivel.

»Govori! Kdo te je poslal?«

»Bob iti kar tako, sem pa tja.«

Gilbert je napel petelina.

»Nikar! Bob iti po massa princ.«

»Massa Moke poslati Bob.«

»Zakaj?«

»Massa Moke reči Bob najti massa princ iti massa Moke na dom. Massa Moke massa princ govoriti važna stvar.«

»In čemu si se prejle plazil za mano?«

»Nič plazil! Bob iskati massa princ.«

»Pridem naj k Molckeju? Čemu?«

»Massa Moke reči massa princ. Čemu.«

Gilbert je spravil revolver in ostro pogledal črnca.

»Če te še enkrat dobim, da stikaš za mano, te bom ubil kot mačka, razumeš? Bum, bum in konec. Zdaj pa pojdi in povej svojemu gospodarju, naj me prihodnjič bolj vljudno povabi na obisk.«

»Massa princ priti massa Moke?«

»Da. Zdaj se mi pa pri priči poberi!«

— — —

Gilbert se je odpravil naravnost k Molckeju. Sedel je v motorni čoln, ki mu ga je Mr. Wright dal na razpolago za čas njegovega bivanja na Flyntovih otokih, in čez tričetrt ure že pristal ob zasilnem pomolu, kjer si je Nemec uredil svoje pristajališče, da bi mu ne bilo treba uporabljati lagune. Čoln je privezal poleg majhnega kuterja, ki je bil tam zasidran in se napotil proti Molckejevi hiši; stala je ob vznožju ugaslega ognjenika. V bližini ni bilo žive duše. Vladal je sumljiv molk, kakor da so bili tod še pravkar ljudje, ki so se poskrili. Ko je Gilbert potrkal na vrata, ni bilo nobenega odgovora. Stopil je v predsobo, ovešeno s slikami bojnih ladij. Dišalo je po briljantini in prismojenem mleku; na stolu je ležala ogromna mačka, ki se za prišleca sploh ni zmenila.

»Nikogar doma?« je zaklical Gilbert in stopil v obednico, opremljeno s temnim pohištvom in debelimi preprogami. Kakor v odgovor se je sporožila starinska ura in pričela biti. Mačka je pritekla iz predsobe, skočila na mizo in nepremično gledala v tujca. Gilberta je prevzel čuden občutek tesnobe. Prižgal si je cigareto in sedel v naslanjač. Mačka je zarežala in pihnila vanj. V istem hipu je zaškripal pod in ko se je Gilbert sunkovito obrnil, je zagledal pred sabo Molckeja, docela drugačnega, kot ga je videl na sprejemu pri Wrightovih. Iz njegove pojave je izginila vsa komičnost, v očeh mu je sijala nekakšna zlobna odločnost. Nekaj trenutkov sta moža molče gledala drug drugega.

»Visokost,« je končno spregovoril Molcke s senčico posmeha v glasu. »Vaš obisk je zame velika čast.«

»Me veseli,« je suho odvrnil Gilbert. »Poslali ste svojega črnca pome. S čim vam lahko ustrežem?«

»Zgolj z vašo prisotnostjo. Nemec je vselej dobrodošel pod mojo streho, posebno še Nemec vašega kova.«

»Menda me niste klicali zato, da bi mi polaskali?«

»Nikakor ne. Zelo rad bi navezal z vami tesnejše stike. Nemci cenimo svojo narodnost.«

Molcke je pozvonil in naročil kanaškemu slugi, naj prinese palmovo vino. Potem je sedel v naslanjač nasproti Gilberta in za hip pomolčal.

»Spadate k rodbini Baden-Baden ali Baden-Durlach?« je nenadoma vprašal Molcke.

Gilbert je debelo pogledal. Mahoma se mu je poblisnilo, da je storil neodpustljivo napako. Moral bi natanko poznati vsaj zgodovino te preklete aristokratske familije, ki se je vanjo vštulil. Tako pa sploh ni vedel drugega, kakor da se nekje v Nemčiji nahaja pokrajina z imenom Baden.

»Baden-Baden,« je rekel kar na slepo.

Molcke je vstal in stopil Gilbertu za hrbet.

»Veja Baden-Baden je izumrla leta 1771,« je rekel počasi in razločno, poudarjajoč vsako besedo.

Gilbert je otrpnil. V naglici je iskal pretvezo, da bi se kakorkoli izkopal iz kaše. Kaj neki naj reče? a se je zlagal?

»Razen tega je bila Baden kneževina. Čemu se izdajate za princa?«

Molckejev glas je postal višji in bolj rezek. Gilbert je imel občutek, kakor da Nemec za njegovim hrbtom odpira nož in da se nagiba naprej in mu bo zdaj zdaj zasadil rezilo v telo.

»Lagal sem,« je rekel mirno. »Zanašam se na vašo poštenost in upam, da ne boste izrabili mojega zaupanja.«

»Navaden goljuf ste. Rad bi vedel samo za vzrok.«

»Vzrok je kaj preprost. Kdor nima denarja, mora imeti vsaj ime.«

Gilbert se je počasi obrnil, pripravljen, da prestreže sunek. Molcke je stal z eno roko v žepu in ostro gledal v lažnega princa.

»Čemu ste prišli na Flyntove otoke?«

»Zahtevate, da vam izdam svoje privatne skrivnosti, ne da bi mi obljubili molčečnost. To ni fer!«

»Obljubim vam molčečnost! Toda brez pretvarjanja! Na dan z besedo!«

»Računam na poroko z eno izmed hčera Mr. Wrighta. Denar mi je zelo potreben. To je vse.«

Nastal je trenutek mučne tišine. Molcke je očitno premišljal, ali naj verjame ali ne.

»In kaj ste počeli danes pri Mr. Goldu?«

»Z Mr. Goldom sva zelo dobra prijatelja.«

»Čemu ste pregledovali knjigo radiogramov?«

»Mr. Gold mi je pojasnil delovanje oddajnika.«

»Prepričan sem, da vas delovanje oddajnika zelo zanima.«

»To ne, toda Mr. Gold mi bo lahko še koristil. Zato nimam razloga, da bi se mu zameril. Do ljudi je treba biti prijazen, tega me je naučil moj oče, ki je bil zelo priljubljen, čeprav ga ni bilo dosti prida.«